

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Minder regeldruk heeft u ook zelf in de hand!

Knelpunten van 20
verplichtingen
aangepakt!

Handreiking voor bedrijven en bevoegd gezag

Minder regeldruk heeft u ook zelf in de hand!

Knelpunten van 20 verplichtingen aangepakt!

Handreiking voor bedrijven en bevoegd gezag

December 2010

Disclaimer

De informatie in deze brochure is met de meeste zorgvuldigheid samengesteld. Het is desondanks mogelijk dat de informatie niet helemaal volledig is, of anderszins voor verbetering vatbaar is. Het ministerie van IenM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade die het gevolg is van eventuele onvolkomenheden in de informatie die via deze brochure wordt verkregen. Het ministerie van IenM kan niet instaan voor de inhoud van websites waarnaar vanuit de brochure verwezen wordt.

Inleiding

Iedereen begrijpt dat er regels nodig zijn voor het behouden van een rechtvaardige, veilige, duurzame en toekomstbestendige samenleving. Tegelijkertijd ervaren bedrijven regels op het gebied van milieu en veiligheid als belemmerend voor ondernemerschap. In het verleden zijn daarom al veel wettelijke regelingen vereenvoudigd, vergunningen omgezet in algemene regels en procedures verbeterd. Toch blijft de roep om de regeldruk verder te verminderen aanhouden. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu (voormalig VROM¹) trekt zich de kritiek aan en heeft een top 20 van 'lastig' ervaren verplichtingen op mogelijke vereenvoudigingen onderzocht. De resultaten en vervolgacties leest u in de voorliggende brochure.

Waarom deze brochure?

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) heeft onderzocht welke hinder ondernemers ondervinden van regels op het gebied van milieu en veiligheid. Hierbij is het onderzoek beperkt tot verplichtingen in de categorie meten, registreren, rapporteren en keuren². Ondernemers blijken zich met name aan dit soort verplichtingen te ergeren omdat het in hun ogen onzinnige, dubbele en weinig efficiënte verplichtingen zijn. Aanleiding hier eens grondig naar te kijken. Deze brochure gaat voor 20 milieu- en veiligheidsverplichtingen³ in op het hoe en waarom, de knelpunten en op wat betrokkenen (overheid én bedrijven zelf) kunnen doen om deze terug te dringen.

Belangrijke resultaten voor toezichhouders en ondernemers

Meer dan helft van ervaren knelpunten aangepakt!

Een belangrijke conclusie is dat IenM meer dan de helft van de in beeld gebrachte knelpunten inmiddels heeft opgelost of een verbetering in gang heeft gezet. Het aanpassen of schrappen van verplichtingen, extra inzet op voorlichting aan bevoegd gezag en bedrijven, de bijdrage aan de vorming van regionale uitvoeringsdiensten (RUD's) ten behoeve van de professionalisering van de uitvoering van milieubeleid en duidelijkere richtlijnen voor het bevoegd gezag zijn voorbeelden. Een positief resultaat dat laat zien dat het ministerie de door bedrijven ervaren knelpunten serieus neemt; ook al kan IenM niet alle ervaren regeldruk wegnemen.

¹ Het voormalige ministerie van VROM is sinds 14 oktober 2010 opgeheven. De milieutaken zijn samengevoegd met het voormalige ministerie van VenW tot een nieuw ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM). De taken op het gebied van brandveiligheid zijn toegevoegd aan BZK. In de brochure wordt bij de betreffende verplichtingen het nu verantwoordelijke ministerie genoemd.

² Bijvoorbeeld meten van luchtmissies, registreren van afval, rapportage bodemonderzoek en het keuren van stookinstallaties.

³ Meer informatie over het onderzoek dat ten grondslag ligt aan deze brochure is samengevat in de eindrapportage "Fundamentele doorlichting nut en noodzaak van meet-, registratie-, rapportage- en keuringsverplichtingen (MRRenK-verplichtingen)" en is beschikbaar op www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/regeldruk

Ondernemers ervaren regeldruk door onvoldoende deskundigheid van toezichhouders

Een veel gehoorde klacht is dat toezichhouders over onvoldoende deskundigheid beschikken en over het algemeen een houding hebben van "u moet zich houden aan de regels" in plaats van uitleg geven en ondersteuning bieden om regels na te leven. De meeste bedrijven zijn welwillend en willen milieu- en gezondheidsrisico's beperken en daar past een dergelijke harde opstelling niet bij.

Aan de andere hand is er niets mis met een meer stringente opstelling bij hardleerse overtreders. Dit vraagt om een cultuurverandering en een flexibele aanpak bij toezichhouders. Meer vertrouwen waar dat gerechtvaardigd is en hard optreden waar nodig. Deze koerswijziging is inmiddels ingezet en wordt door de rijksinspecties gezamenlijk aangestuurd en krijgt hoge prioriteit in het functioneren van frontoffices. Met de komst van regionale uitvoeringsdiensten (RUD's) wordt expertise gebundeld en wordt bevorderd dat bedrijven te maken hebben met een deskundig bevoegd gezag. Deze verbeteringen zullen niet van vandaag of morgen gerealiseerd zijn. Dit veranderingsproces vergt een lange adem en geduld, maar de eerste stappen zijn gezet.

Externe bureaus kunnen ook leiden tot ervaren regeldruk bij ondernemers

Bedrijven huren verplicht of vrijwillig externe bureaus in om controles, keuringen, metingen of onderzoek uit te laten voeren. Deze bureaus dienen hun werkzaamheden veelvuldig uit te voeren conform privaatrechtelijke normen of richtlijnen. Soms denken bedrijven ten onrechte dat ze bepaalde werkzaamheden op grond van geldende publiekrechtelijke regelgeving door externe bureaus moeten laten uitvoeren (zie voorbeelden in de brochure). Dat kan voor ondernemers tot onnodige lasten leiden. Een scherp geformuleerde opdracht en goede opdrachtgeverschap blijft nodig.

Soms kan het ook handig zijn om onderzoek vanuit zowel private als publieke noodzaak te combineren. Hierbij moet zorgvuldig geopereerd worden want voor andere werkzaamheden kan dat juist contraproductief werken. Voor al die situaties geldt dat ondernemers lasten kunnen beperken door zich hierover goed te informeren en meer beslagen ten ijs te komen in de opdrachtgesprekken met externe bureaus. Het doel en de bruikbaarheid van het onderzoek voor zowel private als publieke doeleinden moet duidelijk vastgelegd worden. Ondernemers kunnen hiervoor advies inwinnen bij hun brancheorganisatie of uitvoeringsorganisaties. Dat zal uiteindelijk kunnen leiden tot minder werk en kan de ervaren regeldruk verlichten.

Weet waarvoor de regels dienen!

Een belangrijke uitkomst van het onderzoek is dat veel knelpunten berusten op misverstanden. Dat komt doordat het bevoegd gezag naar het oordeel van ondernemers onvoldoende onderbouwt waarom de verplichting wordt opgelegd en op welke wet- en regelgeving die is gebaseerd. De ondernemer op zijn beurt blijkt ook niet goed op de hoogte te zijn van de relevante verplichtingen en niet of onvoldoende naar motivering en onderbouwing te

vragen. Gevolg is dat misverstanden kunnen ontstaan of dat bedrijven met verplichtingen worden geconfronteerd die op basis van geldende regelgeving niet (in die mate) nodig zijn. In de brochure staan voorbeelden. Om dit soort misverstanden te voorkomen moet de overheid (het bevoegd gezag) meer informatie geven, maar ook moeten de bedrijven zelf meer informatie vragen. De brancheorganisatie kan hierbij een belangrijke rol spelen. Ontbrekende informatie kan worden opgevraagd bij Agentschap NL. En mochten er toch nog verschillen van inzicht overblijven, dan kan de ondernemer zijn klacht melden bij het meldpunt regelgeving (<http://www.antwoordvoorbedrijven.nl>) of naar de Ombudsman stappen.

De andere kant van de medaille

Niet alles wat ondernemers als lastig ervaren, kan worden veranderd.

Een beperkt aantal knelpunten kan (op korte termijn) niet worden opgelost

Een aantal knelpunten zoals genoemd in de brochure kan niet worden opgelost omdat de betreffende regel onmisbaar wordt geacht om het maatschappelijk belang te beschermen. Een andere reden is EU-regelgeving. Ten minste 66% van de Nederlandse milieuwetgeving wordt bepaald door Europese milieurichtlijnen en verordeningen. Nederland heeft hierop wel invloed, maar heeft hierin geen beslissende stem.

Decentralisatie van uitvoering en handhaving

De bestuurlijke inrichting van Nederland kent de decentralisatie van de uitvoering en handhaving van milieuregelgeving. Taken zijn neergelegd bij gemeenten, omdat zij het dichtst bij burgers en bedrijven staan. Ze bepalen zelf hun prioriteiten en de inzet van mensen en middelen. De vermindering van eventueel ervaren regeldruk die ontstaat in het contact tussen bedrijf en gemeente, is daarom moeilijk door lenM te bewerkstelligen.

Lokaal maatwerk

Om hun taken zo goed mogelijk uit te voeren, hebben gemeenten beleidsvrijheid nodig, ook om maatwerk te kunnen leveren waar bedrijven bij gebaat zijn. Dat betekent dat regels en de uitvoering daarvan per gemeente kunnen verschillen. Regionale verschillen leiden volgens ondernemers tot oneerlijke concurrentie. Daarom ervaren ondernemers de beleidsvrijheid van gemeenten als lastig. In de brochure staan concrete voorbeelden. Opvallend hierbij is dat de mogelijkheid tot lokaal maatwerk wel vaak op verzoek van hetzelfde bedrijfsleven is opgenomen in regelgeving. Dit wordt in het volgende punt duidelijk.

Rekening houden met zo veel mogelijk belangen en verschillende situaties leidt tot complexe regelgeving en dus regeldruk

Regelgeving komt tot stand in een proces van belangen afwegen en politiek bedienen. Aan dit proces nemen verschillende belanghebbenden deel. Ze proberen invloed uit te oefenen en voor hun standpunten draagvlak te creëren. lenM is één van de belanghebbenden. Uiteindelijk beslist de regering en de Staten-Generaal. Zoals gezegd is de mogelijkheid tot lokale

afweging vaak op verzoek van het bedrijfsleven en/of lagere overheden in de regelgeving opgenomen zodat ingespeeld kan worden op specifieke bedrijfssituaties en/of lokale omstandigheden. Strikt uniforme toepassing van regels zou anders in bepaalde gevallen onvoldoende (voor het realiseren van een bepaalde milieu- en gezondheidskwaliteit) of te streng (voor een bedrijf met beperkte investeringsmogelijkheden) zijn. Het gaat om het vinden van de juiste balans tussen beheersing van risico's en onnodige lasten voor het bedrijfsleven.

Inhoudsopgave

De brochure geeft voor 20 verplichtingen uitleg over het waarom van de verplichting, relevante achtergrondinformatie over herkomst/ontstaansgeschiedenis van de verplichting of het onderliggende (milieu)probleem, de ervaren knelpunten in de praktijk en wat de overheid en andere partijen doen om de knelpunten op te lossen.

1	Het meten van gas en elektriciteit	07
2	Luchtemissiemetingen	11
3	Meten van fijnstof	15
4	Meting van VOS-emissies	19
5	Meting hoedanigheid zwemwater	23
6	Legionella-meting in collectieve leidingwater-installaties	27
7	Bemonsteren en analyseren gevaarlijke afvalstoffen	31
8	Keuring van vloeistofdichte vloeren	35
9	Controle van noodverlichtingsinstallaties	39
10	Keuring en onderhoud van stookinstallaties	43
11	Oplosmiddelboekhouding	47
12	Veiligheidsrapport Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO)	51
13	Akoestisch onderzoek bij niet vergunningplichtige activiteiten	55
14	Onderzoek naar bodemkwaliteit	59
15	Nulsituatie bodemonderzoek	59
16	Keuringsrapporten	63
17	Logboekverplichting brandpreventievoorziening	67
18	Registratie bedrijfsafval en gevaarlijk afval	71
19	Logboek voor koelinstallaties	75
20	Spoedig melden van 'ongewone voorvallen'	79

1

Het meten van gas en elektriciteit

Verplichting tot het meten en registreren van energiegegevens en opsturen naar het bevoegd gezag bestaat niet.

Gemeenten moeten aannemelijk maken dat een energiebesparingsonderzoek nodig is om onbenutte energiemaatregelen in kaart te brengen.

Waarom energie meten?

De houder van een inrichting heeft een zorgplicht (en bij een bepaald energieverbruik de wettelijke plicht) om zuinig om te gaan met energie. Meten van energieverbruik geeft inzicht in het verbruik en mogelijke aangrijpingspunten voor energiebesparing. Energiebesparing vermindert de uitstoot van broeikasgassen en de hieraan gekoppelde klimaatverandering.

Achtergrondinformatie

Het meten van energie vindt bij de meeste bedrijven plaats met de jaarlijkse energienota. Bedrijven die inzicht willen in het energieverbruik per maand of kwartaal lezen en registreren meterstanden. Het meten van energieverbruik is dus feitelijk het registreren van meterstanden of bewaren van energienota's.

Ongeveer 900 bedrijven doen mee aan het convenant Meerjarenafspraken energie-efficiency (MJA). Daarin hebben zij op vrijwillige basis met de overheid (Economische Zaken) afgesproken hun energie-efficiëntie te verbeteren en het energieverbruik met 2 procent per jaar te beperken. Deze bedrijven hebben zich verplicht hun energieverbruik jaarlijks te meten en te rapporteren over de voortgang van hun energieplannen.

Knelpunt 1: Het meerdere keren per jaar moeten meten van gas en elektra stuit op onbegrip.

In het belevingsonderzoek hebben bedrijven aangegeven dat gemeenten meerdere metingen (m.a.w. het registreren en melden van meterstanden van gas en elektra) per jaar eisen. Bedrijven vinden dit lastig en het levert in hun ogen geen bijdrage aan energiebesparing.

Reactie 1: Een dergelijke verplichting bestaat niet.

Bedrijven kunnen hun bevoegd gezag hierop aanspreken.

Een verplichting om zelfstandig (en ongevraagd) energiegegevens aan het bevoegd gezag door te geven, bestaat niet. Dat zou in strijd zijn met de geldende regels in het Activiteitenbesluit. Als het in de vergunning opgenomen zou zijn, zou het meer dan één keer per jaar meten en doorgeven van energie verbruikscijfers in strijd zijn met (de geest van) de wet.

Gemeenten kunnen beleidsmatige redenen hebben om bedrijven te vragen inzicht te verschaffen in hun energieverbruik. Ook in het kader van de handhaving kunnen gemeenten vragen naar het energieverbruik om te bepalen of het energieverbruik boven de drempel voor energieonderzoek uitkomt. Dat kan dan simpelweg door het overleggen van de jaarlijkse energienota. Mocht een bedrijf van mening zijn dat het bevoegd gezag ten onrechte vraagt meterstanden meer dan één keer per jaar door te geven, dan adviseren wij in dialoog te treden met het bevoegd gezag en te vragen naar uitleg en onderbouwing. Mocht er daarna nog steeds verschil van inzicht bestaan, bestaat de mogelijkheid dit te melden aan het meldpunt regeldruk (<http://www.antwoordvoorbedrijven.nl>). Om na te gaan of bedrijven op grotere schaal verplicht worden meerdere metingen per jaar uit te voeren (anders dan de MJA-bedrijven die op basis van convenantafspraken energieverbruik monitoren) wordt dit aspect door de VROM-inspectie (VI) meegenomen in een nog te starten onderzoek (in 2011). De VI gaat bij gemeenten na hoe zij omgaan met de handhaving van de aan bedrijven opgelegde zorgplicht voor energiebesparing. Dan wordt ook gekeken in hoeverre daadwerkelijk sprake is van het opleggen van meerdere metingen per jaar of dat het gaat om 'indianenverhalen'. Het onderzoek wordt eind 2011 afgerond.

Knelpunt 2: Onvoldoende kennis over energiebesparingmogelijkheden.

Op dit moment worden mogelijkheden voor energiebesparing gecommuniceerd via Agentschap NL en het Energiecentrum MKB. Desondanks geven met name MKB-bedrijven aan dat men onvoldoende op de hoogte is van de mogelijkheden om energie te besparen.

Reactie 2: Brancheverenigingen geven energieadvies en VROM-inspectie onderzoekt mogelijke verbetering van informatieverstrekking naar MKB.

In Nederland wordt stevig ingezet op energiebesparing. Energiebesparing wordt gezien als de economisch meest efficiënte wijze om op korte termijn de milieuproblematiek aan te pakken. De vele MKB-bedrijven kunnen daar hun steentje aan bijdragen. Allereerst kan een ondernemer terecht bij zijn branchevereniging voor energieadvies. Brancheverenigingen kunnen kosteloos deelnemer worden van het Energiecentrum MKB voor ondersteuning aan hun leden voor energiebesparing (leden kunnen daar ook op aandringen). Er ligt hier met name een taak voor de brancheorganisaties om hun leden actief te informeren over energiebesparing. IenM zorgt voor actuele informatie over energiebesparingsmaatregelen. Het betreft een bij het Agentschap NL in beheer zijnde database namens "Energiebesparing en Winst" met per branche/sector een overzicht van energiebesparingsmaatregelen en terugverdientijden. Zie voor meer informatie <http://www.infomil.nl/onderwerpen/duurzame/energie/energiebesparing>

De VROM-inspectie gaat in 2011 onderzoeken in hoeverre de informatieverstrekking aan het MKB geoptimaliseerd kan worden. De verwachting is dat gemeenten (met handhavingbezoeken) een sleutelrol kunnen vervullen.

Knelpunt 3: Gebrekkige onderbouwing van noodzaak tot energieonderzoek.

Bedrijven ervaren een energieonderzoek als belastend als het bevoegd gezag geen duidelijke onderbouwing van de nut en noodzaak hiertoe geeft.

Reactie 3: Gemeenten worden gewezen op hun motiveringsplicht.

Alleen bedrijven met een fors energieverbruik (meer dan 200.000 kWh elektriciteitsverbruik of 75.000 m³ aardgas) kunnen gevraagd worden een energieonderzoek uit te voeren. Richtsnoer hierbij is dat de gemeente aannemelijk moet maken dat er nog onvoldoende onbenutte mogelijkheden zijn voor energiebesparing. Bedrijven zijn op basis van het Activiteitenbesluit (lid 2.6 artikel 2.15) wettelijk verplicht om alle energiebesparingsmaatregelen te nemen met een terugverdientijd tot en met vijf jaar. In een landelijke bijeenkomst op 27 april 2010 met meer dan 125 gemeenteambtenaren zijn gemeenten nog eens gewezen op hun handhavings- en motiveringsplicht.

In door Agentschap NL georganiseerde voorlichtingsbijeenkomsten met gemeenten wordt de handhavingsplicht (met daarbij aandacht voor een betere onderbouwing van nut en noodzaak) regelmatig besproken.

2

Luchtemissiemetingen

Geen meetverplichting indien bedrijf kan motiveren dat het emissieniveau lager of rond de detectiegrens blijft.

Ook bij meetwaarden onder de grenswaarde is verantwoording en dus meting noodzakelijk.

Met het BEMS zijn de knelpunten rond verschillende eisen aan NO_x-metingen opgelost. IenM onderzoekt aanpassing van overige regelgeving.

Waarom luchtemissies meten?

Ter bescherming van burgers en milieu worden eisen gesteld aan emissies van schadelijke stoffen naar de lucht. De verplichting tot het meten van luchtemissies is daar een van en bedoeld om aan te tonen dat installaties voldoen aan de gestelde emissiegrenswaarden. De meetverplichting hangt samen met het risico van emissies boven de norm bij falen van de bestrijdingstechniek (nageschakelde luchtemissiebeperkende technieken).

Achtergrondinformatie

Vroeger was vergunningverlening vooral gebaseerd op middelvoorschriften, dat betekent dat de overheid voorschrijft op welke manier luchtemissies beperkt dienen te worden. Op nadrukkelijke wens van de industrie zijn de middelvoorschriften steeds meer vervangen door doelvoorschriften (lees emissiegrenswaarden). De industrie bepaalt dan zelf hoe aan de grenswaarden wordt voldaan. Dat stimuleert de eigen verantwoordelijkheid en bevordert innovatieve oplossingen. De keerzijde is dat de overheid erop moet kunnen toezien dat de grenswaarden worden nageleefd. Dat betekent automatisch monitoringsverplichtingen (lees meet-, registratie- en rapportageverplichtingen). Het komt voor dat bedrijven de grenswaarden overschrijden. Dat gebeurt door de sterke focus op productie, maar soms ook door onwetendheid. Extra controle blijft daarom nodig. Monitoringsverplichtingen zorgen er bijvoorbeeld voor dat het onvoldoende functioneren van een bestrijdingstechniek op tijd wordt opgemerkt.

Knelpunt 1: Luchtemissiemetingen zijn duur.

Een aantal bedrijven vindt de verplichte luchtemissiemetingen duur.

Reactie 1: Dat klopt voor oudere installaties en kalibratiemetingen, maar is onvermijdelijk.

In het verleden werden installaties niet voorzien van makkelijk toegankelijke meetpunten. Bedrijven moeten voor dergelijke installaties investeren in het aanbrengen van meetpunten en meetbordessen. Normaalgesproken kan het bedrijf met het bevoegd gezag daarover afspraken maken. Kalibratiemetingen zijn in verhouding ook duur, omdat meerdere metingen over meerdere dagen worden uitgevoerd. Ze zijn echter nodig om te weten of de meetapparatuur voldoende functioneert.

Knelpunt 2: Metingen zinloos bij waarden lager dan achtergrondwaarden of rond detectiegrens.

Bedrijven ervaren het als zinloos dat metingen dienen te worden uitgevoerd als het emissieniveau lager ligt dan de achtergrondwaarden in de omgeving of indien meetresultaten rond de detectiegrens liggen.

Reactie 2. Dit berust op een misverstand. Als een bedrijf kan motiveren dat het emissieniveau lager of rond de detectiegrens blijft, hoeft niet meer gemeten te worden. Bedrijven kunnen hun bevoegd gezag hierop aanspreken.

Achtergrondwaarden spelen bij emissiemetingen geen rol. Meetresultaten worden getoetst aan de in de vergunning opgenomen of in het Activiteitenbesluit geldende emissienormen. Een meetresultaat onder de detectiegrens betekent dat de meetapparatuur de betreffende emissie niet kon meten. In het kader van E-PRTR is afgesproken dat in dat geval o mag worden gerapporteerd. Metingen zijn momentopnames. Grondstofinzet, productiemethoden, productiehoeveelheden, bedrijfsstoringen en werking van de bestrijdingstechniek bepalen de meetuitkomsten. Indien een bedrijf aannemelijk kan maken dat op een gegeven moment in de komende jaren de emissie niet hoger dan de detectiegrens komt te liggen, dan hoeft het bedrijf deze emissie niet meer te meten. Het bevoegd gezag beoordeelt de motivering en kan vervolgens de meetfrequentie aanpassen. Mocht een bedrijf van mening zijn dat het bevoegd gezag ten onrechte een hoge meetfrequentie voorschrijft, dan adviseren wij in dialoog te treden met het bevoegd gezag. Een bedrijf mag ervan uitgaan dat het bevoegd gezag haar besluit goed kan onderbouwen en uitleggen.

Knelpunt 3: Meetresultaten onder de grenswaarde.

Een aantal bedrijven begrijpt niet waarom gemeten en de oorzaak van afwijkingen verklaard moet worden terwijl de emissies onder de grenswaarde liggen.

Reactie 3: Uit voorzorg en streven naar o-emissie kan gevraagd worden naar de afwijking van meetwaarden.

Ook als de meetwaarde onder de grenswaarde blijft, maar de meetwaarde hoger uitvalt dan eerdere metingen mag het bevoegd gezag het bedrijf vragen naar de oorzaak van de afwijking. Dit is uit voorzorg. Het is namelijk mogelijk dat na verloop een bestrijdingstechniek minder optimaal gaat functioneren, waardoor de emissies onnodig toenemen maar nog wel beneden de emissiegrenswaarde blijven. Een dergelijk geval is onwenselijk vanuit het oogpunt van de bescherming van het milieu/gezondheid en het streven emissies zo laag mogelijk te houden. Ook handig voor het bedrijf om te weten wat de oorzaak is van afwijkingen. Het levert informatie op over het procesverloop. Indien de meetresultaten stelselmatig onder de grenswaarde liggen én er zekerheid bestaat dat de bestrijdingstechniek (ook in toekomst) naar behoren functioneert, kan het bevoegd gezag besluiten tot een lagere controlefrequentie of de manier van controleren aanpassen, bijvoorbeeld door mede gebruik te maken van emissierelevante parameters. Dit is meestal goedkoper en kan aansluiten bij metingen en werkzaamheden die al door het bedrijf in het kader van procesbeheersing worden uitgevoerd.

Knelpunt 4: Verschillende eisen aan NO_x-metingen.

Een aantal bedrijven vindt het lastig dat de regelgeving verschillende eisen aan NO_x-metingen stelt.

Reactie 4: Met het BEMS zijn knelpunten rond NO_x-metingen opgelost. IenM onderzoekt aanpassing van overige regelgeving.

In het kader van NO_x-emissiehandel worden andere eisen aan emissiemetingen gesteld dan in de overige milieuregelgeving voor stookinstallaties. Het betreft voor automatische meetsystemen de vereiste meetonzekerheid en voor periodieke metingen veelal de condities waaronder gemeten moet worden. Wat de meetonzekerheid betreft, leidt de strengere eis in het kader van de emissiehandel in een beperkt aantal gevallen tot een knelpunt. Deze situaties zijn door samenspraak van de betreffende bedrijven, het bevoegd gezag en de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) inmiddels opgelost.

Om te voorkomen dat er bij afwijkende condities voor NO_x-emissiehandel en de overige milieuregelgeving moet worden gemeten, heeft IenM/NEa de volgende acties ondernomen:

- Het Besluit emissie-eisen middelgrote stookinstallaties (BEMS)⁴ is zo opgesteld dat de NO_x-emissie-eisen en de meetverplichting niet van kracht zijn voor installaties waarop de NO_x-emissiehandel-regelgeving van kracht is.
- Recentelijk is door het Agentschap NL in opdracht van de NEa een inventarisatie uitgevoerd naar de eisen die aan emissiemetingen worden gesteld in het kader van de NO_x-emissiehandel en de verplichtingen die voortvloeien uit de overige milieuregelgeving. In het verleden is met name gekeken naar de mogelijke aanpassing van de verplichtingen in de NO_x-emissiehandelregelgeving om de afstemming te bevorderen. In deze laatste inventarisatie lag de nadruk op de mogelijke aanpassing van de overige regelgeving. Er zijn diverse verbeterpunten geïdentificeerd. IenM onderzoekt hoe en wanneer de regelgeving hierop aangepast kan worden.

⁴ Met het BEMS zijn de emissie-eisen (NO_x, SO₂ en stof) aangescherpt en is de werkingsfeer verbreed. Een aantal bedrijven is van mening dat metingen duurder en complexer zijn geworden. Met het BEMS zijn de meetverplichtingen niet aangepast, wel hebben een aantal installaties te maken met hogere kosten per meting omdat i.p.v. van door een gecertificeerd onderhoudsbedrijf een door een laboratorium uitgevoerde test is vereist wat samenhangt met de introductie van emissie-eisen voor fijn stof en methaan.

Met betrekking tot keuring en onderhoud leggen sommige keuringsinstanties verplichtingen in het BEMS soms anders uit. In de BEMS-brochure op <http://www.infomil.nl/onderwerpen/klimaat-lucht/stookinstallaties/bems/> wordt precies aangegeven wat wettelijk is vereist en wat niet. Bedrijven kunnen extra lasten beperken door bij de keuringsinstantie aan te geven alleen opdracht te geven om te voldoen aan de wettelijke vereisten uit het BEMS.

3

Meten van fijnstof

Metingen zijn nodig ter controle van de vastgestelde grenswaarde. Met de Nederlandse Technische Afspraak (NTA) fijnstof worden dure metingen ter bepaling van de jaarvracht voorkomen.

Zinloze kalibratiemetingen zijn niet meer aan de orde door aanpassing van Nederlandse Praktijk Richtlijn 8114.

De overheid investeert in professionalisering van de uitvoering.

Waarom fijnstof meten?

In Europa zijn afspraken gemaakt om de hoeveelheid totaalstof terug te dringen en de blootstelling van mensen aan fijnstof tot een minimum te beperken. In Nederland is vooral fijnstof een probleem. De verplichting om totaalstof te meten zorgt voor inzicht en stimuleert de eigen verantwoordelijkheid van bedrijven om de uitstoot van totaalstof te beperken. Daarnaast geeft de meting de mogelijkheid om te beoordelen of installaties aan de vastgestelde grenswaarden voldoen.

Achtergrondinformatie

Belangrijk is te weten dat er in de regelgeving onderscheid wordt gemaakt in totaal stof, grofstof en fijnstof. Totaalstof is de verzameling van al het zwevend stof, ongeacht de deeltjesgrootte en wordt onderscheiden in grofstof en fijnstof. Onder grofstof worden de vaste zwevende deeltjes verstaan die niet kunnen worden ingeademd en vooral hinder als gevolg hebben. Fijnstof zijn stofdeeltjes van een doorsnede kleiner dan 10 micron (PM 10 en PM 2,5) die kunnen leiden tot gezondheidsklachten en zelfs tot voortijdige sterfte. Hoe kleiner de deeltjes zijn, hoe dieper ze in de luchtwegen kunnen doordringen en hoe schadelijker ze zijn. Naast natuurlijke bronnen, zoals opwaaiend stof en 'zeezout aerosol' zijn het verkeer en de industrie de belangrijkste bronnen van fijnstof. Voor fijnstof is geen veilige concentratie bekend. Dit betekent dat ook onder de norm effecten kunnen optreden, vooral bij gevoelige bevolkingsgroepen. De huidige wettelijke norm voor fijnstof is een soort compromis tussen enerzijds de bescherming van de gezondheid, en aan de andere kant de haalbaarheid van de norm.

Knelpunt 1: Hoge kosten aan metingen.

Een aantal bedrijven ervaart het als belastend wanneer hoge kosten moeten worden gemaakt om fijnstof metingen uit te voeren, terwijl de nauwkeurigheid beperkt is en in hun ogen redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de fijnstof emissies laag zijn.

Reactie 1: Metingen zijn nodig ter controle en de NTA fijnstof voorkomt dure metingen bij de bepaling van de jaarvracht.

In beginsel hebben met name de grotere bedrijven te maken met fijnstof metingen ter controle op de naleving van in de vergunning vastgestelde grenswaarde. Indien de meetresultaten stelselmatig

onder de grenswaarde liggen én er zekerheid bestaat dat de bestrijdingstechniek (ook in toekomst) naar behoren functioneert, kan het bevoegd gezag besluiten tot een lagere controlefrequentie. Bedrijven onder het Activiteitenbesluit hoeven in principe slechts éénmaal te meten. Indien dan blijkt dat de emissie onder de grenswaarde blijft, hoeft niet meer gemeten te worden. Om dure metingen ter bepaling van de jaarvracht zoveel mogelijk te voorkomen, is in Nederland een Nederlandse Technische Afspraak voor fijnstof (NTA) opgesteld. In de NTA staan emissiefactoren voor bepaalde processen. Bedrijven kunnen op basis van deze emissiefactoren hun jaaruitwerp bepalen. Verder zijn voor bepaalde soorten stof factoren voor omrekening van totaalstof naar fijnstof opgenomen. Hiermee wordt voorkomen dat de bedrijven zelf hun stof moeten laten analyseren.

Knelpunt 2: Zinloze kalibratiemetingen bij altijd lage meetwaarden.

Wanneer de totaalstof-emissie continue wordt gemeten, worden voor de kalibratie van meetapparatuur meerdere parallelmetingen over meerdere dagen gehouden. Als dan alle meetwaarden laag zijn, worden er in de ogen van bedrijven zinloze metingen uitgevoerd.

Reactie 2: Zinloze kalibratiemetingen zijn niet meer aan de orde.

In de milieuregelgeving wordt voor kalibratiemetingen verwezen naar de Europese norm voor de kwaliteitsborging van automatische meetsystemen, te weten NEN-EN 14181. Deze norm schrijft voor dat kalibratiefuncties moeten worden opgesteld op basis van tenminste 15 parallelmetingen verdeeld over drie dagen. Wanneer alle meetwaarden laag zijn en soms zelfs beneden de detectiegrens van

de meetmethode van de meetinstantie, is de toegevoegde waarde van een groot aantal parallelmetingen zeer beperkt. Dit is op nationaal en internationaal niveau onderkent. In CEN werkgroep 19 wordt dit aspect meegenomen in de aanpassing van de norm, waaraan momenteel wordt gewerkt. Hierop vooruitlopend is in de Nederlandse Praktijk Richtlijn 8114 een aangepaste procedure opgenomen, waarmee zinloze parallelmetingen worden voorkomen (www.nen.nl/web/Normshop/Norm/NPR-81142010-nl.htm).

Knelpunt 3: Onvoldoende kennis toezichthouder.

Het bevoegd gezag heeft gedeeltelijk de vrijheid om frequenties van metingen aan te passen voor goed presterende bedrijven en om normeringen vast te stellen. Dit brengt met zich dat een bevoegd gezag goed op de hoogte moet zijn van de technische achtergrond, de meetmethoden en de meetnormen. In de praktijk komt het voor dat het bevoegd gezag bijvoorbeeld niet weet welke meetmethode moet worden gebruikt en welke ruimte de meetnorm biedt. Een dergelijk gebrek aan kennis bij het bevoegd gezag wordt door het bedrijfsleven als belastend ervaren.

Reactie 3: De overheid investeert in professionalisering van de uitvoering.

Professionaliteit bij vergunningverlening en toezicht is een belangrijke randvoorwaarde om milieudoelen te halen en knelpunten in de uitvoering te voorkomen. Om die professionaliteit te verbeteren en te borgen zijn kwaliteitseisen ontwikkeld waaraan instanties die vergunningen verlenen en toezicht houden moeten voldoen. Daarnaast is tussen Gemeenten, Provincies en Unie van Waterschappen afgesproken complexe taken onder te brengen in Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's). Hiermee wordt expertise gebundeld en bevordert dat bedrijven te maken hebben met deskundige counterparts van de kant van de overheid (<http://www.uitvoeringmetambitie.nl/>). Naar verwachting zullen deze uitvoeringsdiensten in 2012 operationeel zijn. Specifiek voor fijnstof investeert IenM in kennisontwikkeling en informatieverstrekking via de website en helpdesk van Agentschap NL (InfoMil). Informatie over luchtemissiemetingen wordt onder andere jaarlijks via een workshop aangeboden (de zogenaamde NEN-InfoMil dagen). Op initiatief van het Platform Kwaliteit Luchtmetingen (PKL) is een Basis- en verdiepingscursus "Meten van emissies naar lucht" ontwikkeld voor onder andere toezichthouders, vergunningverleners, adviesbureaus en bedrijven. Knelpunten worden bij de workshops en cursussen besproken. Meer informatie op <http://www.infomil.nl/onderwerpen/klimaat-lucht/meten-luchtemissies/specialkids/nieuws/basiscursus-meten-o/>

4

Meting van VOS-emissies

Continu-metingen zijn het bewijs dat een afgas-naverbrander goed werkt. Mogelijkheid tot (goedkopere) controle via emissierelevante parameters (erp's).

Nut en noodzaak afgas-naverbrander gebaseerd op een integrale afweging van milieu-, gezondheidseffecten en kosten.

Inspecties zijn nodig als waarborg dat bedrijven hun eigen verantwoordelijkheid adequaat blijven invullen.

Waarom VOS-emissies meten?

Bedrijven zien door het meten van hun VOS-emissies of hun afgas-naverbrander naar behoren functioneert. Daarmee wordt voorkomen dat (onnodig) onbehandelde vluchtige organische stoffen (VOS) in het milieu terechtkomen. Het meten van de VOS-uitstoot is voor het bevoegd gezag een middel om te kunnen controleren of het bedrijf aan de emissiegrenswaarden voor VOS voldoet. Het levert daarmee een positieve bijdrage aan minder ozonvorming (smog).

Achtergrondinformatie

Nederland is op grond van de Europese NEC-richtlijn (2001/81/EG) verplicht de VOS-emissie te beperken met ca. 20% ten opzichte van het jaar 2000. Voor 2020 wordt een verdere aanscherping van het emissieplafond voorzien. De industrie, energiebedrijven en raffinaderijen zijn goed voor circa 50% van de totale VOS-uitstoot. Binnen deze groep zijn de grotere bedrijven op grond van de Richtlijn Industriële Emissies (RIE) verplicht de VOS-uitstoot in hun afgaskanaal na te behandelen en te meten. Als de VOS-grenswaarden door deze bedrijven worden overschreden, komt dat meestal doordat de afgas-naverbrander niet naar behoren functioneert. De VOS-stromen komen dan onbehandeld in het milieu terecht.

Knelpunt 1: Continu-metingen bij altijd lage emissiewaarden niet nodig.

Een aantal bedrijven plaatst kanttekeningen bij de eis de VOS-emissie continu te moeten meten. Ook indien de meetwaarden altijd op een laag niveau liggen en ervan uitgegaan kan worden dat de afgas-naverbrander naar behoren functioneert.

Reactie 1: Begrijpelijk, maar EU-verplichting.

Ook IenM stelt vraagtekens bij het nut van de verplichting. De meetverplichting volgt echter de Europese richtlijn. Om aan dit knelpunt tegemoet te komen, is een aanpassing van de verplichting op Europees niveau nodig. Bij de ontwikkeling van de nieuwe Richtlijn Industriële Emissies (RIE) heeft IenM dit aangekaart, maar de EU heeft besloten om alleen tot juridische integratie van de richtlijnen gericht op industriële bedrijven over te gaan en geen inhoudelijke aanpassingen door te voeren. Het wachten is dus op een toekomstige evaluatie en aanpassing van de RIE om dit punt opnieuw in te brengen.

Om de werking van de afgas-naverbrander te controleren, kan in overleg met het bevoegd gezag ook een andere manier van controleren worden toegepast. In plaats van emissiemetingen kan bijvoorbeeld ook op basis van de temperatuur van de naverbrander of andere emissierelevante parameters (erp's) worden gecontroleerd of de installaties goed functioneert. De systematiek voor het gebruik van erp's is beschreven in hoofdstuk 3.7.4. van de NeR, waarin overigens gemeld wordt dat het gebruik van erp's in het kader van het oplosmiddelenbesluit niet is toegestaan. Dat betekent dat voor de kwantificering van de jaaremmissies periodieke metingen noodzakelijk blijven.

Knelpunt 2: Periodieke metingen onder de detectiegrens zijn niet nuttig.

Bij zeer efficiënte afgasinstallaties kan het voorkomen dat de meetwaarden onder de detectiegrens blijven. Dergelijke metingen worden dan als nutteloos ervaren.

Reactie 2: Metingen geven enige zekerheid op optimale VOS-reductie.

Continu-metingen zijn het bewijs dat een afgas-naverbrander goed werkt en indien de waarde onder de detectiegrens blijft, werkt de afgas-naverbrander zeer goed. Vervolgens is het de vraag of een continu-meting in een dergelijk geval nog wel reëel is (zie reactie 1). Aangezien het onvoorspelbaar is wanneer een afgas-naverbrander defect raakt, zeker als na de technische levensduur niet direct vervanging plaatsvindt, vormen deze metingen de enige zekerheid dat de installatie goed functioneert.

Knelpunt 3: Afgas-naverbrander veroorzaakt meer broeikasgas dan wordt beperkt.

Een aantal bedrijven vindt het onzinnig VOS-emissies te moeten nabehandelen als blijkt dat de afgas-naverbrander, door energieverbruik meer broeikasgas veroorzaakt dan aan VOS-emissies (en dus broeikasgas) wordt beperkt.

Reactie 3: Nut en noodzaak afgas-naverbrander gebaseerd op integrale afweging van milieu-, gezondheidseffecten en kosten.

VOS kunnen giftig zijn, stinken, leiden tot vorming van smog of bijdragen aan het broeikas effect. Omdat VOS meestal brandbaar zijn, is een afgas-naverbrander een goede manier om deze stoffen af te breken. Vaak kan de energie die daarbij vrijkomt nog nuttig worden toegepast. Soms is het nodig om extra brandstof toe te voeren om de VOS af te breken. In die gevallen wegen de voordelen van het bestrijden van zomersmog, of giftige of stinkende emissies zwaarder dan de vaak geringe toename van de emissie van kooldioxide. Toepassing van een afgas-naverbrander voor de grote industriële bedrijven is gebaseerd op Europese BBT Referentiedocumenten (BREFs). Deze geven informatie over de mogelijkheden voor de toepassing van een technische maatregel waaronder de afgas-naverbrander. De informatie in een BREF is gebaseerd op een integrale afweging van de effecten van maatregelen op het milieu, inclusief eventueel extra energiegebruik.

Knelpunt 4: Inspecties belastend bij laag kennisniveau toezichthouder.

Bedrijven dragen aan dat inspecties belastend zijn en weinig toegevoegde waarde hebben indien het kennisniveau over VOS bij de toezichthouder lager is dan bij het bedrijf zelf.

Reactie 4: Inspecties blijven nodig als waarborg en de overheid investeert in professionalisering van de uitvoering.

Inspecties blijven van tijd tot tijd nodig om te waarborgen dat alle bedrijven hun verantwoordelijkheid voor milieubescherming adequaat blijven invullen.

Professionaliteit bij vergunningverlening en toezicht is een belangrijke randvoorwaarde om milieudoelen te halen en knelpunten in de uitvoering te voorkomen. Om die professionaliteit te verbeteren en te borgen zijn kwaliteitseisen ontwikkeld waaraan instanties die vergunningen verlenen en toezicht houden moeten voldoen. Daarnaast is tussen Gemeenten, Provincies en Unie van Waterschappen afgesproken complexe taken onder te brengen in Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's). Hiermee wordt expertise gebundeld en bevordert dat bedrijven te maken hebben met deskundige counterparts van de kant van de overheid (<http://www.uitvoeringmetambitie.nl>). Naar verwachting zullen deze uitvoeringsdiensten in 2012 operationeel zijn.

5

Meting hoedanigheid zwemwater

Werkboek Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden brengt meer uniformiteit in het toezicht.

Waarom de kwaliteit van zwemwater meten?

Met de verplichting om de kwaliteit van zwemwater door metingen in de gaten te houden, wordt de kans op blootstelling aan micro-organismen en schadelijke chemische stoffen en dus gezondheidsrisico's bij zowel het personeel als de gebruikers van badinrichtingen en zwemgelegenheden beperkt.

Achtergrondinformatie

Door allerlei oorzaken kunnen ziekteverwekkende micro-organismen in het zwem- of badwater terechtkomen. Hierdoor kunnen mensen ziek worden. Om die reden wordt de kwaliteit van het water afhankelijk van de te controleren parameters dagelijks, wekelijks of maandelijks in de gaten gehouden. De precieze normen staan vermeld in het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Bhvbz).

Knelpunt: Oneerlijke concurrentie door verschillende interpretaties van de regelgeving.

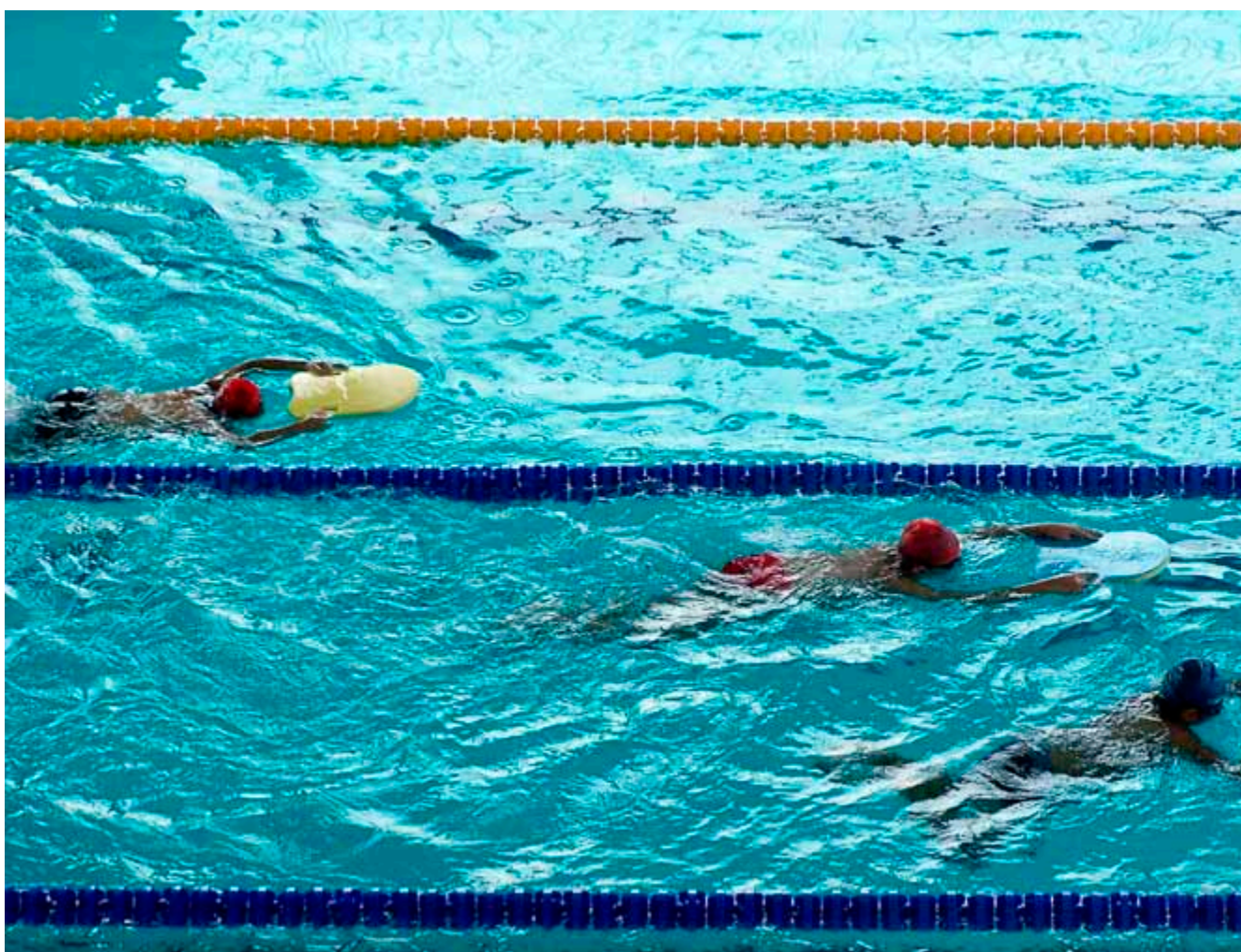
Bedrijven (hotels, bungalowparken of campings met zwembad) vinden het lastig als branchegenoten uit een andere provincie te maken krijgen met een mildere interpretatie van de verplichtingen. In hun ogen is dat willekeur en oneerlijke concurrentie.

Reactie: IenM streeft naar uniformiteit van toezicht, maar kan –vanwege keuze tot decentralisatie toezicht- beperkt invloed uitoefenen.

De toezichtstaak op de veiligheid en de hygiëne van zwembaden is in handen van de provincies. Provincies hebben een autonome bevoegdheid over de wijze waarop toezicht op de voorschriften wordt vormgegeven. Alle voorschriften van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en bijbehorende besluit (Whvbz en Bhvbz) zijn uitgewerkt in het werkboek Bhvbz. Alle provincies hebben zich geconformeerd, in het kader van uniformiteit en rechtsgelijkheid, te handelen volgens dit werkboek. Zie voor meer informatie over het werkboek op <http://www.monitoringportaal.nl/index/2187/Resultaat.html>

Aangezien een provincie een autonome bevoegdheid heeft en zelf verantwoordelijk is voor haar uitvoeringsbeleid, kan een provincie –gemotiveerd- van het werkboek afwijken. Het werkboek wordt regelmatig geactualiseerd omdat ontwikkelingen binnen de regelgeving, betere technieken in de praktijk of anderszins tot gewijzigde inzichten kunnen leiden.

Het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden bevat nog veel middelvoorschriften en door technische ontwikkelingen achterhaalde voorschriften. Mede daarom is IenM in 2010 gestart met onderzoek om de regelgeving voor zwembaden fundamenteel te herzien. Een Greenfield benadering is hierbij uitgangspunt: “stel dat er niets geregeld zou zijn, wat willen we dan nu wel regelen en wat niet”. Nieuwe wetgeving zal meer doelvoorschriften bevatten en daarbij passende meetvoorschriften, zodat het voor ondernemers makkelijker wordt om innovatieve systemen te gebruiken. Bijvoorbeeld voor desinfectie of digitale meetsystemen. In overleg met de toezichthouders (IPO, provincies) en bedrijfsleven wil IenM ervoor zorgen dat de meetvoorschriften zodanig worden geformuleerd dat interpretatieverschillen in de toekomst zo veel mogelijk worden uitgesloten. De herziening wordt in nauwe samenwerking met de zwembadbranche uitgevoerd. Bij de aanpassing van de wet wordt tevens aangesloten op het bestaande keurmerk 'Veilig & Schoon'. Daarmee is het knelpunt serieus opgepakt en zal naar verwachting leiden tot minder interpretatieverschillen en meer uniform toezicht.

6

Legionella-meting in collectieve leidingwater-installaties

Het is een misverstand dat mensen thuis minimaal dezelfde risico's op legionellabesmetting lopen dan in hotels, ziekenhuizen, jachthavens of op kampeerterreinen.

Met het nieuwe Drinkwaterbesluit geldt voor leidingwater een hogere drempel (1000 KVE/l) voor de meldingsplicht legionella.

Waarom periodieke controle op legionella in collectieve leidingwater-installaties?

Eigenaren van collectieve leidingwaterinstallaties (zoals in ziekenhuizen, hotels, jachthavens en op kampeerterreinen) hebben de verplichting om periodiek leidingwater op legionella te controleren en indien nodig maatregelen te treffen. Dit om het gevaar op legionella besmetting zoveel mogelijk te beperken. Eigenaren van collectieve leidingwater-installaties hebben een zorgplicht ten aanzien van derden (personeel en klanten) om te waarborgen dat er veilig water uit de watertappunten komt (kraan, douchekop en bijvoorbeeld hogedrukspuit).

Achtergrondinformatie

Legionella is een bacterie die de zogenoemde veteranenziekte kan veroorzaken. De ziekteverschijnselen (legionellose) variëren van een lichte griep tot longontsteking, mogelijk de dood tot gevolg hebbend. Besmetting met de bacterie vindt plaats via inademing van de lucht. De bacterie zit in zeer kleine waterdruppeltjes die via verneveling in de lucht terecht komen.

De bacteriën kunnen zich vermenigvuldigen in drink- en warmwaterleidingen en warmwaterapparaten met een voorraadvat (zoals boilers en bepaalde typen combi-ketels). De groei wordt bevorderd door stilstand van het water en een temperatuur van 25-45°C, met een optimum rond de 37 °C (www.rivm.nl). Bij temperaturen boven de 55 °C is geen groei meer mogelijk. Het risico van een legionellabesmetting wordt kleiner naarmate de mogelijke bronnen van besmetting goed gecontroleerd worden en beheers- of correctieve maatregelen worden genomen.

Knelpunt 1: Meetverplichting is niet proportioneel.

De meetverplichting wordt door sommige bedrijven als te belastend ervaren omdat in hun ogen de meting en daaraan verbonden kosten niet proportioneel zijn met de gezondheidsrisico's. Ondernemers denken dat mensen thuis minimaal dezelfde risico's op legionellabesmetting lopen wanneer de douche bijvoorbeeld niet wordt gebruikt of de tuinslang te lang in de zon ligt.

Reactie 1: "Dit is een misverstand!"

De meetverplichting is proportioneel gezien het risico's dat door groei van legionella-bacteriën in waterleidingen gezondheidsrisico's ontstaan met name voor kwetsbare groepen zoals ouderen en personen met een verzwakt afweersysteem. Het risico op

legionellabesmetting is voor mensen thuis veel kleiner dan als bezoeker van een inrichting. Legionellose wordt ook wel reizigersziekte genoemd, omdat mensen met name buiten hun eigen woning een besmetting oplopen; mensen lijken resistent te zijn voor de legionellasoorten die thuis aanwezig zijn. Ondernemers (en dan met name op de werkvloer) zijn zich hier onvoldoende bewust van en vergelijken risico's vaak onterecht met de risico's die mensen thuis lopen. IenM heeft het RIVM in 2009 opdracht gegeven de effectiviteit van de regelgeving rond legionella te evalueren. Hieruit blijkt dat het aantal leidingwaterinstallaties met legionellabacteriën en het aantal geregistreerde patiënten met legionella-infectie is toegenomen⁵. Bij een betere naleving van de regelgeving zouden naar verwachting wél minder legionella-bacteriën in leidingwaterinstallaties voorkomen. Door intensieve voorlichting via informatiebijeenkomsten voor diverse branches, folders (bijvoorbeeld "Legionella, antwoorden op de meest gestelde vragen" te downloaden op www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/legionella en handhavingssacties probeert de overheid de betrokken ondernemers bewust te maken van de risico's. Brancheorganisaties/ondernemers hebben een belangrijke rol om informatie over legionellapreventie door te spelen naar de individuele leden op de werkvloer. Een tip voor ondernemers is de DVD 'Legionella.... Leeft!' . De DVD geeft ondermeer een indringend beeld van de effecten die een legionellosebesmetting kan hebben op iemands leven. De DVD is te bestellen via <http://www.stichtingveteranenziekte.nl/>

⁵ <http://www.rivm.nl/milieuportaals/dossier/legionella/evaluatie-waterleidingwet/>

Knelpunt 2: De meldingplicht voor legionella is te streng.

Als de grenswaarde voor legionella (100 Kolonie Vormende Eenheden/l) wordt overschreden dient een bedrijf dit te melden bij de toezichthouder. Het bedrijf moet dan beheers- en correctieve maatregelen treffen en kan verplicht worden de overschrijding van de grenswaarde kenbaar te maken aan het publiek. Met name dit laatste leidt in hun ogen tot onnodig hoge kosten vanwege gedeerde inkomsten.

Reactie 2: Met het nieuwe Drinkwaterbesluit geldt voor leidingwater een hogere drempel (1000 KVE/l) voor de meldingplicht legionella.

Het is volgens lenM in de praktijk gebleken dat een meldingplicht vanaf 100 KVE/l niet zinvol is. De VROM-inspectie nam de melding doorgaans voor kennisgeving aan, terwijl de eigenaar toch al maatregelen nam om de overschrijding ongedaan te maken. Daarom is in het ontwerp van het nieuwe Drinkwaterbesluit wel de grenswaarde van 100 KVE/l blijven staan, maar hoeft pas bij overschrijding van de 1000 KVE/l een melding plaats te vinden. Met deze aanpassing is een belangrijke ergernis weggenomen.

**afval is
warmte**

7

Bemonsteren en analyseren gevaarlijke afvalstoffen

Monostromen maximaal vijf keer testen, geldt alleen voor storten!

Waarom gevaarlijke afvalstoffen bemonsteren en analyseren?

Een afvalaanbieder is in de meeste gevallen verplicht informatie over die afvalstof aan te leveren aan degene aan wie hij de afvalstof aanbiedt. Op deze wijze kan worden bepaald of de afvalstof, door de ontvangende partij, mag worden geaccepteerd. Indien afvalstoffen worden aangeboden aan een stortplaats moeten naast de gebruikelijke gegevens over aard en hoeveelheid van de afvalstof, in sommige gevallen ook gegevens over uitloging en samenstelling worden overgelegd. Daarvoor moet de afvalstof worden bemonsterd en geanalyseerd. De testverplichting geldt voornamelijk voor gevaarlijke afvalstoffen. De afvalstof mag worden gestort indien deze wat uitloging en samenstelling betreft aan bepaalde grenswaarden voldoet.

Achtergrondinformatie

Aanbieders van afvalstoffen kunnen in twee situaties te maken krijgen met een verplichte test van (gevaarlijke) afvalstoffen:

1 Bij het aanbieden van gevaarlijk afval op stortplaatsen

Voor de aanbidding en acceptatie van afvalstoffen op stortplaatsen zijn sinds 21 juli 2009 regels van kracht, waaronder de verplichting tot bemonstering en analyse van gevaarlijk afval. Deze regels zijn gebaseerd op de bijlage van de EU richtlijn storten (ook wel Annex II genoemd) en voor Nederland onder andere uitgewerkt in het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen en het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen. Meer informatie op http://www.agentschapnl.nl/uitvoeringafvalbeheer/Wetten_en_regels/annex_ii/index.asp

De uitgebreide testverplichting heeft tot doel storten zoveel mogelijk te beperken en als er toch gestort moet worden, de milieuhygiënische risico's zoveel mogelijk te beperken. Het gaat dan vooral om de bescherming van de bodem.

2 Bij het aanbieden van afvalstoffen aan afvalverwerkingsinstallaties

Afvalverwerkende bedrijven moeten zelf aangeven welke afvalstoffen wel en niet worden geaccepteerd (acceptatiebeleid), hoe dat wordt bepaald en welke afvalstoffen op welke manier binnen het bedrijf worden verwerkt (verwerkingsbeleid). Dit acceptatie- en verwerkingsbeleid (A&V) legt het bedrijf vast in zijn aanvraag om een (inzamel)vergunning. De afvalverwerker kan daarmee richting het bevoegd gezag aantonen dat de risico's van acceptatie en verwerking van afvalstoffen voldoende worden beheerst.

Knelpunt 1: Het testen van terugkerende monostromen is overdreven.

Bedrijven vinden over het algemeen de verplichting tot het bemonsteren en analyseren van gevaarlijke afvalstromen noodzakelijk voor een verantwoorde afvalverwerking. Een uitzondering hierop betreft steeds terugkerende monostromen. Het telkens weer moeten bemonsteren en analyseren van afvalstoffen waarvan duidelijk is over welke afvalstoffen en over welke samenstelling het gaat, heeft weinig nut in de praktijk. Het leidt tot onnodige kosten.

Reactie 1: Monostromen maximaal vijf keer testen bij storten.

Indien de aangeboden partij een afvalstroom betreft die regelmatig tijdens hetzelfde proces ontstaat en een constante samenstelling en uitloging heeft (monostroom), hoeft na verloop van tijd niet meer getest te worden. Dit is het geval indien de afvalaanbieder al van vijf partijen⁶ analyseresultaten heeft overlegd aan de stortplaatsbeheerder en de kans op overschrijding van grenswaarden klein is. Dan hoeft niet meer getest te worden en valt de afvalstof onder het zogenaamd 'controleregime' voor regelmatige afvalstoffen. De controle van de afvalstof valt dan onder verantwoordelijkheid van de stortplaatsbeheerder.

⁶ Onderzoek van TNO heeft uitgewezen dat met vijf maal testen een betrouwbare uitspraak kan worden gedaan over de kans op overschrijding van de in Annex II genoemde grenswaarden. De kans op overschrijding bepaalt vervolgens het aantal malen dat de controletest moet worden uitgevoerd (door de stortplaatsexploitant).

Knelpunt 2: Onvoldoende kennis bevoegd gezag.

Afvalverwerkingsbedrijven beschikken over specifieke kennis van afvalstoffen en verwerkingsmethoden. Deze kennis is vaak niet aanwezig bij het bevoegd gezag waardoor bedrijven te maken krijgen met ambtenaren die weinig kennis van zaken hebben. Hierdoor zijn bedrijven van mening dat het toezicht op de verplichting beperkte toegevoegde waarde heeft.

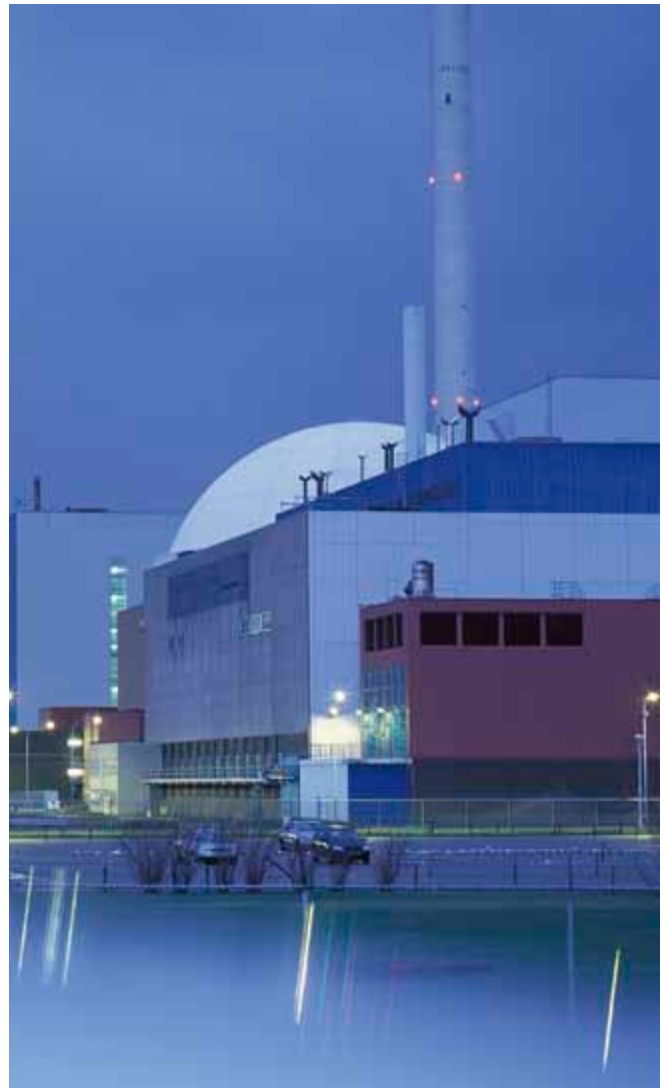
Reactie 2: De overheid investeert in professionalisering van de uitvoering.

Professionaliteit bij vergunningverlening en toezicht is een belangrijke randvoorwaarde om milieudoelen te halen en knelpunten in de uitvoering te voorkomen. Om die professionaliteit te verbeteren en te borgen zijn kwaliteitseisen ontwikkeld waaraan instanties die vergunningen verlenen en toezicht houden moeten voldoen. Daarnaast is tussen Gemeenten, Provincies en Unie van Waterschappen afgesproken complexe taken onder te brengen in Regionale Uitvoeringsdiensten. Hiermee wordt expertise gebundeld en bevordert dat bedrijven te maken hebben met deskundige counterparts van de kant van de overheid (<http://www.uitvoeringmetambitie.nl/>).

Naar verwachting zullen deze uitvoeringsdiensten in 2012 operationeel zijn.

Tot het afgesproken basistakenpakket voor deze uitvoeringsdiensten behoren ook de afvalbedrijven. In het kader van het programma Vernieuwing toezicht is voor het domein van de afvalbedrijven gekozen voor een brancheaanpak.

Via brancheplannen wordt een landelijke en meer risicogestuurde uniforme aanpak gerealiseerd bij het toezicht en professionalisering van de toezichthouder. Daarnaast is bij de grote afvalbedrijven een ontwikkeling in gang gezet van systeemtoezicht (op basis van de eigen kwaliteit- en managementsystemen van het bedrijf). Inmiddels lopen daarvoor in veel provincies al proefprojecten.

8

Keuring van vloeistofdichte vloeren

De verplichting om uit oogpunt van bodembescherming lekbakken op een vloeistofdichte vloer te plaatsen, bestaat niet.

Gemeente heeft autonome bevoegdheid waardoor toezicht op de keuring van vloeistofdichte vloeren per gemeente kan verschillen.

Waarom vloeistofdichte vloeren keuren?

Een vloeistofdichte vloer voorkomt dat verontreiniging van de bodem plaatsvindt en in de toekomst kostbare bodemsaneringen moeten worden uitgevoerd. De verplichte keuring vormt de borging. De toezichthouder hoeft niet vast te stellen of een vloer wel of niet vloeistofdicht is, maar kan uitgaan van de onafhankelijke beoordeling door een erkende inspectie-instelling volgens een uniforme technische richtlijn.

Achtergrondinformatie

Op verzoek van het bedrijfsleven (Bovag, Focwa, VACO, VNPG, FME) is zo'n 10 jaar geleden een technische richtlijn ontwikkeld op basis waarvan uniform kan worden aangetoond dat een vloer vloeistofdicht is. Later zijn in overeenstemming met het bedrijfsleven op grond van klachten uit de praktijk vaste keuringstermijnen vastgesteld. Met de komst van het Activiteitenbesluit zijn deze keuringstermijnen flink verlaagd en is het bedrijfsleven meer keuzevrijheid (vloeistofkerend of vloeistofdicht) gegeven.

Knelpunt 1: Gemeenten eisen lekbakken op vloeistofdichte vloeren.

Een aantal bedrijven heeft aangegeven dat gemeenten eisen stellen die in hun ogen onzinnig zijn. Zo zou er in de praktijk geëist worden dat er gebruik wordt gemaakt van lekbakken op een vloeistofdichte vloer. Deze dubbele verplichting wordt als overdreven ervaren.

Reactie 1: Dit berust op een misverstand.

De eis om uit oogpunt van bodembescherming lekbakken op een vloeistofdichte vloer te gebruiken is niet juist. Dat zou inderdaad een onzinnige en dubbele verplichting zijn. Het kan wel voorkomen dat het bevoegd gezag lekbakken eist vanuit veiligheidsoptiek. Om bijvoorbeeld plasbranden te voorkomen kan het bevoegd gezag een lekbak onder een opslagvoorziening van licht ontbrandbare stoffen (zoals benzine) eisen. Dit heeft dan niets met bodembescherming te maken. Mocht een bedrijf van mening zijn dat ten onrechte een dergelijke eis ter bescherming van de bodem wordt gesteld, kan advies worden ingewonnen bij de helpdesk van Bodem+ (van Agentschap NL).

Knelpunt 2: Adviseurs adviseren dure vloeistofdichte vloeren uit eigen belang.

Bedrijven zeggen zelf niet goed in staat te zijn om een goede afweging te maken over de keuze tussen een vloeistofdichte of vloeistofkerende vloer. Dat wordt dan meestal uitbesteed aan adviesbureaus die een eigen belang zouden hebben om een vloeistofdichte vloer te adviseren met als gevolg hogere kosten.

Reactie 2: Misstanden kunnen worden gemeld en er is een mogelijkheid tot gratis advies.

Bij IenM zijn geen gevallen bekend van adviesbureaus of inspectie-instellingen die uit eigen belang en onterecht een vloeistofdichte vloer adviseren. Inspectie-instellingen moeten een erkenning hebben op grond van het Besluit Bodemkwaliteit en zijn geaccrediteerd (worden gecontroleerd op deskundigheid en onafhankelijkheid). Als in een concreet geval toch zou blijken dat niet aan de accreditatie-eisen van onafhankelijkheid e.a. wordt voldaan, kan de accreditatie en erkenning worden ingetrokken. Als er in de praktijk een verdenking op misstanden is, kan dit worden gemeld aan het meldpunt Bodemsignalen (http://www.vrominspectie.nl/contact/vrominspectie_meldpunt/bodemsignalen/). Uit navraag bij de VROM-inspectie blijkt dat er geen misstanden met betrekking tot het beschreven knelpunt zijn gemeld. De meeste meldingen betreffen misstanden rond bodemsaneringen. Bedrijven die meer kennis en advies willen hebben over vloeistofdichte en vloeistofkerende vloeren kunnen dit gratis inwinnen bij de helpdesk van Bodem+ (<http://www.senternovem.nl/bodemplus/index.asp>).

Knelpunt 3: Mate van toezicht verschilt per gemeente.

Bedrijven hebben aangegeven dat de mate van toezicht op de keuringsverplichting tussen gemeenten sterk verschilt. Dit leidt in hun ogen tot oneerlijke concurrentie.

Reactie 3: Gemeente heeft autonome bevoegdheid.

Het is inderdaad mogelijk dat de ene gemeente strenger toeziet op de naleving van de keuringsverplichting dan de andere gemeente. Dit heeft te maken met het feit dat een individuele gemeente een autonome bevoegdheid heeft en zelf prioriteiten kan stellen. In Nederland hebben we gekozen voor gemeentelijke autonomie en decentralisatie van bevoegdheden. We leggen de uitvoering van wetgeving op het daarvoor meest geschikte decentrale niveau, zodat daar een voor de situatie passende afweging kan worden gemaakt. De gevolgen ontstaan immers ook op dat niveau. Bovendien kunnen burgers/bedrijven op deze manier bij het meest zichtbare en direct toegankelijke 'loket' terecht voor eventuele vragen en opmerkingen.

9 Controle van noodverlichtingsinstallaties

Een verplichting tot externe controle (keuring) bestaat niet.

BZK gaat verlaging van controlefrequentie onderzoeken.

Waarom moet noodverlichting gecontroleerd worden?

Noodverlichting (incl. verlichte bordjes die naar de dichtstbijzijnde uitgang wijzen) kan levensreddend zijn bij calamiteiten en belangrijk voor de veiligheid van mensen wanneer men snel het pand moet verlaten. Daarom is het belangrijk de noodverlichting periodiek te controleren zodat ze in het geval van een calamiteit ook goed werkt.

Achtergrondinformatie

Noodverlichting is aan slijtage onderhevig, net als veel andere veiligheidsinstallaties. Zo zal de accu op een gegeven moment aan vervanging toe zijn en kunnen elektronische componenten defect raken. De controle en het onderhoud van noodverlichtingsinstallaties dienen ten minste eenmaal per jaar op adequate wijze plaats te vinden (Gebruiksbesluit, artikel 2.3.8, tweede lid). Eenzelfde bepaling is opgenomen ten aanzien van vluchtroute-aanduidingen (artikel 2.3.7.m vijfde lid).

Knelpunt 1: Te hoge controlefrequentie.

Een aantal bedrijven vindt de verplichte controlefrequentie van noodverlichtingsinstallaties te hoog. De frequenties zijn in het verleden ooit bepaald en altijd aangehouden, zonder dat deze technisch zijn onderbouwd. De frequentie zal naar alle waarschijnlijkheid niet meer reëel zijn gezien de toegenomen technische kwaliteit van noodverlichtingsinstallaties.

Reactie 1: BZK gaat in 2011 onderzoeken of controlefrequentie omlaag kan.

BZK gaat in overleg met de betrokken partijen bezien of de controle- en onderhoudsvoorschriften ten aanzien van noodverlichtingsinstallaties aangepast kunnen worden met behoud van een verantwoord veiligheidsniveau.

Knelpunt 2: Extra kosten door verplichte controle door externe bedrijven.

Bedrijven zijn in het bezit van eigen veiligheids- en onderhouds-afdelingen waar voldoende kennis en kunde in huis is om controles en onderhoud uit te voeren. Desondanks dienen

bedrijven gebruik te maken van externe bedrijven. Dit geeft extra kosten zonder toegevoegde waarde.

Reactie 2: De verplichting tot externe controle (keuring) bestaat niet.

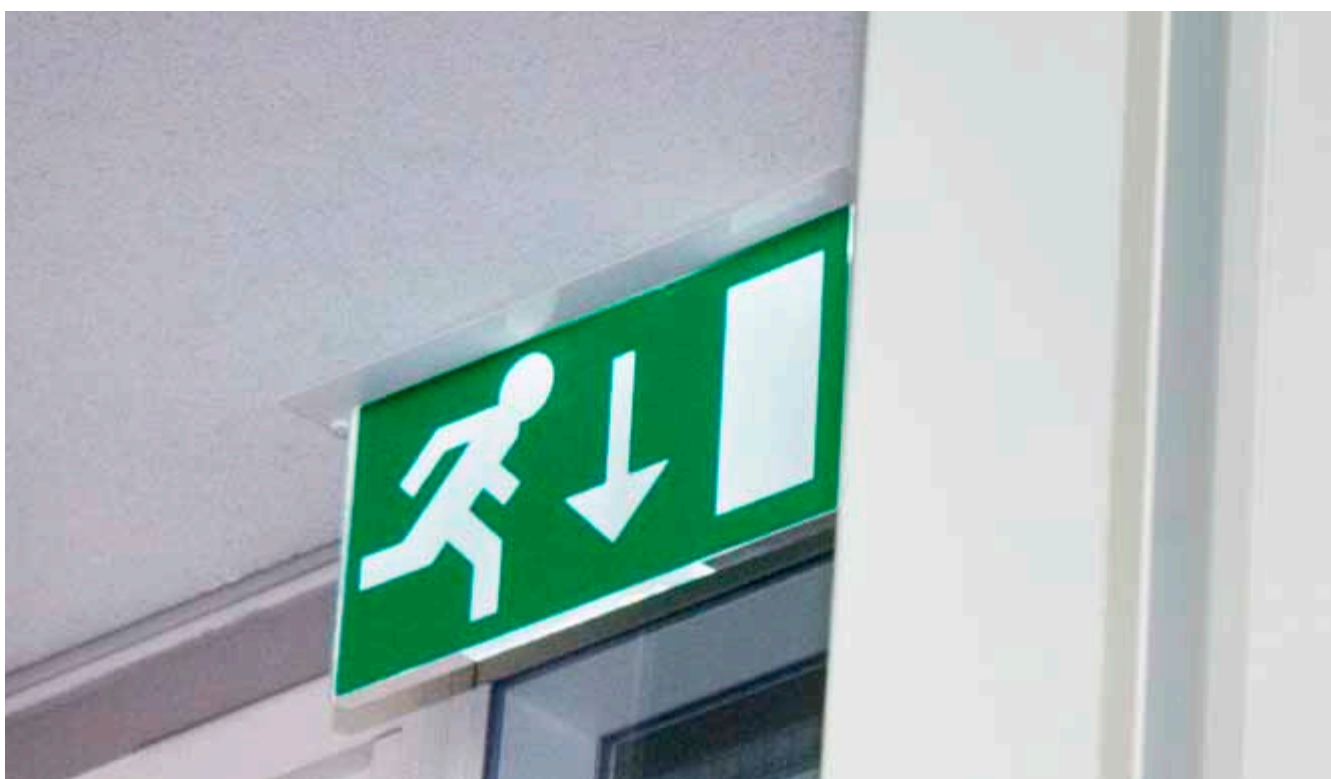
De voorschriften van het Gebruiksbesluit schrijven slechts voor dat controle en onderhoud op adequate wijze moeten plaatsvinden. Wanneer een bedrijf voldoende kennis en kunde in huis heeft om dat zelf te doen, mag dat. Het is niet verplicht om de controle uit te besteden. Een externe keuring is dus niet verplicht.

Knelpunt 3: Onduidelijke eisen vanuit de toezichthouder.

Bedrijven met weinig kennis ervaren eisen vanuit de toezichthouder soms als onduidelijk. Een bedrijf is niet goed op de hoogte van het nut en de noodzaak van gestelde eisen, waardoor het toezicht en maatregelen die hier uit volgen sneller als belastend kunnen worden ervaren.

Reactie 3: Vraag de toezichthouder om onderbouwing.

Wanneer bedrijven niet begrijpen waarom een toezichthouder bepaalde eisen stelt, kunnen zij bij de toezichthouder aandringen op een onderbouwing van die eisen.

10

Keuring en onderhoud van stookinstallaties

Een ingebruikname-keuring en het opsturen van het keuringsrapport door het keuringsbedrijf naar de gemeente is niet wettelijk verplicht.

De keuringsfrequentie is met de komst van het Activiteitenbesluit verlaagd.

Waarom stookinstallaties keuren?

Met het periodiek keuren en onderhouden van stookinstallaties op veilig functioneren, optimale verbranding en energiezuinigheid worden risico's op luchtverontreiniging (koolmonoxide, NO_x, SO₂, fijn stof en methaan), explosiegevaar en energieverstopping beperkt en de bescherming van milieu en gezondheid verbetert.

Achtergrondinformatie

Het is verplicht een stookinstallatie te laten keuren door een persoon die over een certificaat beschikt dat is afgegeven op basis van de beoordelingsrichtlijn van de Stichting Certificatie Inspectie en Onderhoud Stookinstallaties (SCIOS) of een daaraan gelijkwaardig document. Een keuring omvat controle op de afstelling voor de verbranding, het systeem voor de toevoer van brandstof en verbrandingslucht en de afvoer van verbrandingsgassen. Verder geldt een onderhoudsverplichting als de verplichte keuring dat uitwijst.

Bij de inwerkingtreding van het Activiteitenbesluit (1 januari 2008) is de verplichting om een stookinstallatie jaarlijks te laten keuren en onderhouden uit het oogpunt van lastenvermindering versoberd. Sindsdien geldt dat de keuring, afhankelijk van het vermogen van de stookinstallatie, eens in de twee of vier jaar moet plaatsvinden.

Knelpunt 1: Onduidelijkheid over SCIOS-regeling.

Bedrijven vinden het lastig dat zij een eerste 'ingebruikname-keuring' moeten laten uitvoeren en dat het keuringsrapport op hun kosten door het keuringsbedrijf naar het bevoegd gezag wordt gestuurd.

Reactie 1: De ingebruikname-keuring en het opsturen van het keuringsrapport is niet wettelijk verplicht.

De toepassing van de SCIOS-regeling waarin de ingebruikname-keuring staat vermeld is niet wettelijk voorgeschreven.

De wettelijke verplichtingen staan in het Activiteitenbesluit. De ingebruikname-keuring komt daarin niet voor. Ook het opsturen van het keuringsrapport naar de gemeente is niet wettelijk verplicht. Er wordt slechts geëist dat degene die een

keuring verricht daarvan een verslag maakt en ter beschikking stelt aan de houder van de stookinstallatie. De houder van de stookinstallatie moet het laatstelijk opgestelde verslag bij de installatie bewaren. Er wordt dus niet geëist dat de keuring wordt gemeld en het verslag wordt toegezonden aan het bevoegd gezag. Dit geldt ook voor het onderhoudsverslag.

IenM heeft het bovenstaande onder de aandacht gebracht van de branchevereniging van SCIOS-bedrijven.

Op <http://www.infomil.nl/onderwerpen/klimaat-lucht/stookinstallaties/inspectie-onderhoud> is voorlichting over de keuring van stookinstallaties geplaatst. Daarbij is specifiek ingegaan op de verhouding tussen regelgeving en SCIOS-regeling met daarbij aandacht voor de bovenstaande knelpunten.

Knelpunt 2: De keuringsfrequentie is te hoog.

Een aantal bedrijven heeft aangegeven de frequentie van keuringen als belastend te ervaren.

Reactie 2: Keuringsfrequentie is met de komst van het Activiteitenbesluit verlaagd.

Dit knelpunt is vooral ingegeven door ervaringen met de keuringsfrequentie die gold voor de inwerkingtreding van het Activiteitenbesluit (1 januari 2008). Dat besluit heeft de regels voor keuring en onderhoud van stookinstallaties aanmerkelijk vereenvoudigd en versoberd. Die vereenvoudigde regeling sluit aan bij Europese regelgeving. IenM acht het uit het oogpunt van bescherming van het milieu, de veiligheid en gezondheid niet wenselijk dat die regels nog verder worden vereenvoudigd. Voor "energiezuinigheid" is dat overigens ook niet mogelijk, omdat dan in strijd met een Europese richtlijn wordt gehandeld.

11

Oplosmiddelboekhouding

De oplosmiddelenboekhouding is ook bij lage VOS-emissies nodig om te voldoen aan EU-verplichting (NEC-plafond).

Waarom een oplosmiddelenboekhouding?

De verplichting tot het bijhouden van een oplosmiddelboekhouding zorgt ervoor dat bedrijven zich bewust worden van de vluchtige organische stoffen (VOS) stromen binnen het bedrijf en inzicht krijgen in maatregelen om VOS binnen het bedrijfsproces terug te dringen. De verplichting geeft daarnaast een toezichthouder een instrument in handen om de VOS-stromen binnen een bedrijf te controleren en om – zo nodig - maatregelen op te leggen.

Achtergrondinformatie

Vluchtige organische stoffen (VOS) reageren in het leefmilieu onder invloed van zonlicht met stikstofoxiden. Daarbij wordt het voor mens, plant en dier schadelijke ozon (O₃) gevormd. Ozon veroorzaakt smogvorming. Er zijn twee categorieën inrichtingen te onderscheiden die te maken hebben met een oplosmiddelboekhouding. Een derde categorie, ver uit de grootste groep, hoeft geen oplosmiddelboekhouding te houden:

- 1 Inrichtingen welke onder het Oplosmiddelenbesluit vallen en dus een in dat besluit aangegeven drempelwaarde van VOS overschrijden moeten een 'zware' oplosmiddelenboekhouding voeren. De boekhouding moet voldoen aan door de Europese Unie voorgeschreven regels (EU-richtlijn nr. 1999/13/EG) en aan het bevoegd gezag worden overlegd.
- 2 Inrichtingen welke onder het Activiteitenbesluit vallen (en dus niet onder het Oplosmiddelenbesluit) en meer dan 1000 kg VOS per jaar gebruiken moeten een 'vereenvoudigde' boekhouding voeren. Hierin worden inkoop-, verbruiks- en verkoopcijfers geregistreerd. Die boekhouding dient in de inrichting aanwezig te zijn en op het eerste verzoek van een toezichthouder ter inzage te worden gegeven. Feitelijk houdt dat in het beschikbaar stellen van inkoop-, verbruiks- en verkoopcijfers van VOS-houdende producten zodat de toezichthouder de noodzakelijke berekeningen voor de vaststelling van de VOS-emissie kan uitvoeren.
- 3 Inrichtingen die minder dan 1000 kg VOS gebruiken en waarvoor volgens het Activiteitenbesluit geen eisen gelden hoeven geen boekhouding te houden. Voor deze groep gelden geen verplichtingen om door middel van een boekhouding aan te tonen dat

zij minder dan 1000 kg VOS gebruiken. De gedachte is dat dit uit de financiële boekhouding kan worden afgeleid waardoor de lasten voor bedrijven worden beperkt. Wel geldt er een zorgplicht tot het beperken van VOS-emissies.

Inrichtingen die onder het Oplosmiddelenbesluit vallen, dienen VOS-emissies te monitoren en een VOS-reductieprogramma op te stellen. Inrichtingen die onder het Activiteitenbesluit vallen en meer dan 1000 kg VOS per jaar gebruiken moeten good-house-keeping maatregelen nemen om de VOS-emissie te reduceren. Welke maatregelen dat zijn, is sinds de komst van het Activiteitenbesluit niet meer in detail voorgeschreven. Bedrijven mogen in belangrijke mate naar eigen inzicht invulling hieraan geven.

Knelpunt 1: VOS-boekhouding is onzinnig bij lage VOS-emissies.

Het houden van een oplosmiddelenboekhouding wordt door bedrijven als onzinnig ervaren wanneer er sprake is van lage emissies.

Reactie 1: Zonder VOS-boekhouding voldoet Nederland niet aan EU-verplichting.

Bij de ontwikkeling van het Activiteitenbesluit is nagegaan of de verplichting tot het houden van een VOS-boekhouding voor bedrijven met een relatief lage VOS-emissie (categorie 2) geschrapt zou kunnen worden. Dit bleek echter niet wenselijk. Het niet meer reguleren van deze omvangrijke VOS-bron (namelijk ruwweg 50% van de totale VOS-emissie van de industrie) zou ertoe kunnen leiden dat bedrijven geen maatregelen meer nemen om de VOS-emissie te beperken. Hiermee komt het realiseren

van het aan ons land opgelegde NEC-plafond voor VOS in 2010 (Europese richtlijn 2001/81 inzake nationale emissieplafonds) in het gedrang. Zonder het in stand houden van de verplichte VOS-boekhouding en good-housekeeping maatregelen voor deze grote groep bedrijven met elk een geringe uitstoot was Nederland mogelijk in gebreke gebleven met sancties tot gevolg.

Om die redenen is in het Activiteitenbesluit bepaald dat deze groep bedrijven toch een VOS-boekhouding moet houden, zij het dat de inrichting van die boekhouding aanmerkelijk is vereenvoudigd en voor bedrijven die minder dan 1000 kg VOS verbruiken de verplichting is geschrapt.

Het NEC-emissieplafond voor VOS wordt in 2020 waarschijnlijk aangescherpt ten opzichte van 2010. Dat betekent dat VOS-beleid nodig blijft. Nederland stimuleert en steunt de inzet op uitbreiding van Europese producteisen die het VOS-gehalte van producten, zoals verf, verminderen. Dat zal naar verwachting meer VOS-reductie opleveren dan een VOS-boekhouding en good-housekeeping maatregelen. Maar voortgang is onzeker.

12

Veiligheidsrapport Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO)

Een BRZO-veiligheidsrapport kan (nog) niet worden aangesloten op het eigen veiligheidsmanagementsysteem.

Galvanobedrijven en bedrijven met ammoniakopslag zijn vooralsnog verplicht een BRZO-veiligheidsrapport op te stellen.

Met de inspectieruimte BRZO meer efficiënte en effectieve inspecties.

Waarom een veiligheidsrapport?

In het Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999 (BRZO 1999) worden de meest risicovolle bedrijven verplicht een veiligheidsrapport op te stellen. In (en op basis van) zo'n veiligheidsrapport worden de maatregelen beschreven die nodig zijn om het risico op calamiteiten met gevaarlijke stoffen te beperken, procedures vastgelegd voor het geval er een incident optreedt en afspraken gemaakt met hulpdiensten over hoe op te treden tijdens een calamiteit. De Europese Commissie heeft een onderzoek laten uitvoeren waaruit blijkt dat de gestelde eisen een positieve invloed hebben op de Europese veiligheid en het milieu.

Achtergrondinformatie

Onder voorzitterschap van het IPO werken in het Landelijke regieteam BRZO (LAT) diverse departementen (IenM, SZW, BZK), brandweer, Arbeidsinspectie en VNG samen om de uitvoering van BRZO verder te verbeteren. De belangrijkste taken zijn: kennisuitwisseling, bemiddelen bij conflicten, oplossen van structurele knelpunten, advisering van overheden over de beste organisatie van het veiligheidstoezicht, overleg met het bedrijfsleven en de implementatie van alle verbetervoorstellen en -maatregelen. Ook zorgt het Landelijke regieteam BRZO ervoor dat 'best practices' worden uitgewisseld, onder andere via de BRZO-website www.brz099.nl. Grosso modo zijn de inspecties afgenomen en alle betrokken partijen positief over de geboekte resultaten.

Knelpunt 1: Aansluiting op eigen veiligheidsmanagementsysteem niet mogelijk.

Het verplichte veiligheidsrapport kent geen directe aansluiting op het eigen veiligheidsmanagementsysteem. Aansluiting kan bedrijven tijd besparen op het opstellen van afzonderlijke rapporten. Dit hoeft in de ogen van bedrijven niet te leiden tot afzwakking van de gestelde veiligheidseisen.

Reactie 1: Is EU-verplichting, aansluiting is (nog) niet mogelijk.

De Seveso-richtlijn, die ten grondslag ligt aan de verplichting om een veiligheidsrapport op te stellen, laat dat niet toe. Nederland heeft bij de lopende herziening van de Seveso-richtlijn aangedrongen dat de Europese Commissie in het wijzigingsvoorstel een verwijzing naar bestaande managementsystemen opneemt. Eind 2010 zal de Europese Commissie een wijzigingsvoorstel presenteren. Als het

wijzigingsvoorstel wordt aangenomen, zal de uitwerking nog veel werk en tijd vergen. De managementsystemen (zoals bijv. certificeringssystemen als ISO14000) moeten dan alle informatie leveren om op de verplichte veiligheidseisen te kunnen toetsen. En dat is op dit moment nog niet het geval. Op korte termijn kan IenM dus niet aan de wens van directe aansluiting op gangbare veiligheidssystemen tegemoet komen.

Knelpunt 2: Hoge intensiteit inspecties heeft geen toegevoegde waarde.

Een aantal bedrijven met een BRZO-verplichting vindt de frequentie van inspecties te hoog. Men is van mening dat een hoge frequentie geen toegevoegde waarde heeft voor de veiligheid. De suggestie is te onderzoeken of het mogelijk is om op landelijk niveau een maximum aan inspecties af te spreken. Inspecties zijn dan eerder genoodzaakt om gericht op risicopunten te controleren en inspecties zo effectief mogelijk uit te voeren, met beperkte lasten voor het bedrijf.

Reactie 2: Meer efficiency en effectiviteit door de inspectieruimte BRZO.

Voor BRZO-plichtige bedrijven is een landelijke methode ontwikkeld waarmee per bedrijf wordt bepaald hoe vaak geïnspecteerd moet worden. Inspectieresultaten uit het verleden en het type risico zijn hiervoor belangrijke input. Het minimum aantal inspecties is 1 keer per 3 jaar. Op de BRZO site kunnen bedrijven de methode op zich zelf toepassen om een beeld te krijgen hoe vaak zij geïnspecteerd zullen worden. De partijen die samenwerken in het toezicht op de BRZO-bedrijven hebben een gezamenlijke inspectieruimte BRZO (digitaal dossier, eigenaar Arbeidsinspectie) ontwikkeld waarin afspraken worden afgestemd, resultaten van

inspecties worden vastgelegd en onderling uitgewisseld. Daarmee kan de inspectie ter plaatse efficiënter en effectiever plaatsvinden. In de toekomst wordt de inspectieruimte BRZO verder uitgebreid. Eind 2010 worden de toezichtprocessen BRZO en Vernieuwing Toezicht domein Chemie geïntegreerd. Dan zal verder gekeken worden in hoeverre zeer goed presterende bedrijven meer onder systeemtoezicht kunnen vallen.

Knelpunt 3: BRZO-verplichting is te streng.

Galvanobedrijven en bedrijven met ammoniakopslag vinden de BRZO-verplichting tot het opstellen van een veiligheidsrapport te streng en belastend in vergelijking met het beperkte risico op ongevallen.

Reactie 3: Uitsluiting van BRZO-verplichting voorsnog niet mogelijk.

IenM heeft in het verleden in samenwerking met SZW en de VOM op Europees niveau geprobeerd deze categorie bedrijven van de BRZO-verplichting vrij te stellen. Dat is tot dusverre niet gelukt. Het is op dit moment lastig te voorspellen of er de komende tijd door ontwikkelingen op het gebied van REACH en de categorisering van gevaarlijke stoffen ruimte ontstaat om de bovenstaande bedrijven van de BRZO-verplichting vrij te stellen. Een eerste impact assessment op Europees niveau geeft aan dat de reikwijdte van de richtlijn maar beperkt zal wijzigen.

13

Akoestisch onderzoek bij niet vergunningplichtige activiteiten

IenM onderzoekt mogelijkheid bevoegd gezag beter te ondersteunen in het maken van de juiste afweging met het doel akoestische onderzoeken tot een minimum te beperken.

Waarom moet een niet vergunningplichtig bedrijf een akoestisch onderzoek (laten) uitvoeren?

Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek bij de oprichting of verandering van een meldingplichtige inrichting (op basis van het Activiteitenbesluit) geeft een antwoord op de vraag of de wettelijke geluidsnormen bij geluidgevoelige objecten worden overschreden. Indien dat aan de orde is, kunnen dan vooraf maatregelen worden getroffen om aan de geluidsnormen te voldoen.

Achtergrondinformatie

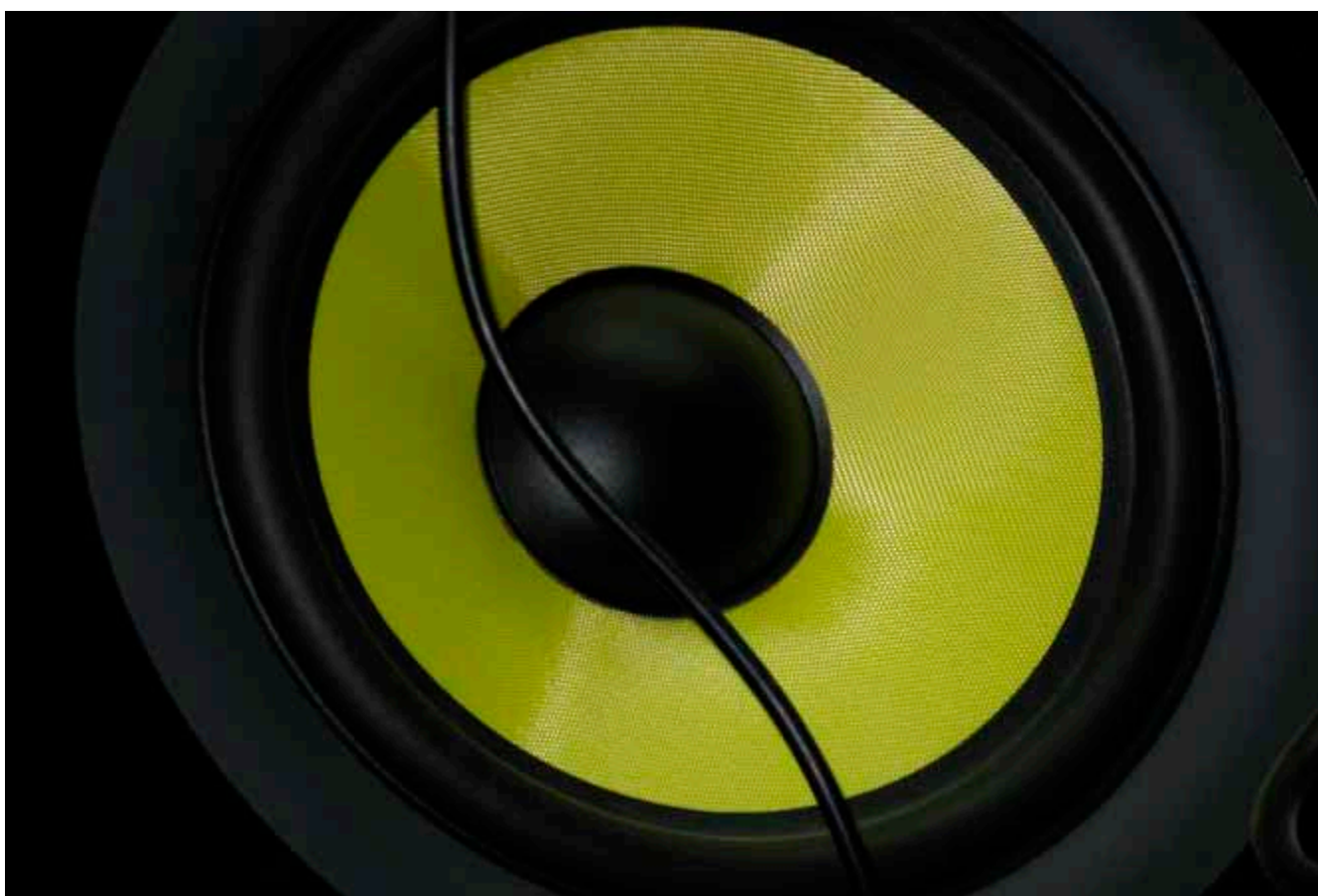
Geluid kan hinderlijk en schadelijk voor de gezondheid zijn. Maar ook verstoring van de slaap kan op de lange duur slecht zijn voor de gezondheid. In Nederland zijn afspraken gemaakt over wat acceptabele geluidsniveaus zijn en wat niet (de geluidsnormen). De onderzoeksverplichting wordt slechts opgelegd als er een gerede kans is dat die normen worden overschreden. Het bevoegd gezag moet deze kans inschatten en moet daar dan ook deskundigheid voor “in huis” hebben. Meer informatie over die gevallen waarbij een rapport akoestisch onderzoek aan het bevoegd gezag moet worden overlegd, is te lezen op www.infomil.nl/onderwerpen/hinder-gezondheid/geluid/activiteitenbesluit/melding-akoestisch/

Knelpunt: Onterecht opgelegd akoestisch onderzoek.

Bedrijven zijn van mening dat deze verplichting soms ten onrechte door het bevoegd gezag wordt opgelegd. In hun ogen wordt geen duidelijke onderbouwing gegeven wanneer wel en wanneer niet een rapport akoestisch onderzoek nodig is. Omdat het kennisniveau bij het bevoegd gezag varieert, komt het voor dat een akoestisch onderzoek wordt gevraagd, terwijl het niet noodzakelijk is. Met name bedrijven die onder het Activiteitenbesluit vallen en binnen kleinere gemeenten opereren, hebben hiermee te maken. Zij zijn van mening dat de kosten van een dergelijk onderzoek niet opwegen tegen de baten.

Reactie: IenM gaat onderzoeken hoe het bevoegd gezag beter ondersteund kan worden in het maken van de juiste afweging.

IenM herkent deze problematiek en probeert de kennis omtrent een akoestisch onderzoek bij het bevoegd gezag via de website InfoMil, schakeldagen en bijdragen aan opleidingen op peil te houden. Uitgangspunt is terughoudendheid bij het voorschrijven van een akoestisch onderzoek en een motiveringsplicht van het bevoegd gezag. Gezien de autonomie van gemeenten is de invloed die het ministerie kan en wil nemen echter beperkt. Geluid is een lokaal probleem dat op grond van een lokale afweging gereguleerd wordt. IenM gaat op korte termijn in samenwerking met InfoMil onderzoeken hoe het bevoegd gezag beter ondersteund kan worden in het maken van de juiste afweging met het oog op het beperken van akoestisch onderzoek tot een minimum.

14

Onderzoek naar bodemkwaliteit

15

Nulsituatie bodemonderzoek

Bodemonderzoek naar bodemkwaliteit en bodemonderzoek bij koop en verkoop hebben een ander doel, maar kunnen onder voorwaarde worden gecombineerd.

Recente aanpassing van de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB) leidt tot meer duidelijkheid over afweging wel/niet verplicht bodemonderzoek.

Het Activiteitenbesluit wordt aangepast zodat activiteiten uitgezonderd kunnen worden van bodemonderzoek.

Waarom is een bodemonderzoek nodig?

Een bodemonderzoek is verplicht bij zowel aanvang, wijziging als beëindiging van bodembedreigende activiteiten om vast te stellen wat het effect is van een bodembedreigende activiteit op de bodem en om te beoordelen welke maatregelen nodig zijn om de bodem te beschermen. Voor het bedrijf is een bodemonderzoek van belang om geen risico te lopen achteraf aansprakelijk te worden gesteld voor een bodemverontreiniging waar het bedrijf niets mee te maken had.

Achtergrondinformatie

Doel van het bodembeleid is dat schone bodems schoon blijven en dat verontreinigde bodems worden beheerd of gesaneerd. Bij elke bodembedreigende activiteit dient daarom een bodemonderzoek uitgevoerd te worden. Ongeacht hoeveel bodembedreigende stoffen ter plaatse worden gebruikt of welke voorzieningen en maatregelen er zijn getroffen. Dit is geregeld in het Activiteitenbesluit en voor vergunningplichtige bedrijven uitgewerkt in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB). Voor het uitvoeren van bodemonderzoek gelden de kwaliteitseisen van het Besluit Bodemkwaliteit.

Meer informatie over bodembescherming in Activiteitenbesluit op http://www.agentschapnl.nl/Bodemplus/bodembescherming/Activiteitenbesluit/faq_activiteitenbesluit.asp#6

Knelpunt 1: Dubbele verplichting bodemonderzoek.

Volgens een aantal bedrijven is het verplicht uitvoeren van een bodemonderzoek bij de start van bedrijfsactiviteiten dubbelop met een bodemonderzoek dat is uitgevoerd bij de aankoop of verkoop van een perceel/pand.

Reactie 1: Dit berust op een misverstand; een combinatie van beide onderzoeken is onder voorwaarde mogelijk.

Beide onderzoeken lijken op elkaar, maar hebben een ander doel. Het bodemonderzoek bij bodembedreigende activiteiten is een wettelijke verplichting die zich uitsluitend richt op bodembedreigende stoffen en op de plaatsen waar bodembedreigende activiteiten plaats (gaan) vinden. Het doel is bodemverontreiniging voorkomen.

Een bodemonderzoek bij koop of verkoop is een *private* aangelegenheid tussen koper en verkoper die zich richt op het gehele aangekochte of verkochte perceel. Doel is het in kaart brengen van de algehele conditie van de bodem. De koper wil weten of er bodemverontreiniging aanwezig is: hij wil geen kat in de zak kopen. Combinatie van beide onderzoeken is in principe mogelijk, maar dan moeten ze wel voldoende informatie opleveren voor beide doelen. Dat is niet vanzelfsprekend. Een eerste voorwaarde is dat de ondernemer al concreet weet welke bodembedreigende activiteiten hij wil ontplooiën na aankoop van het perceel/pand en waar exact deze zullen gaan plaatsvinden. Pas dan kunnen bodemonsters worden genomen die ook representatief zijn voor het bodemonderzoek bij bodembedreigende activiteiten. Een tweede voorwaarde is dat de ondernemer al redelijk zeker moet zijn het perceel/pand te willen kopen. Anders wordt het bodemonderzoek duurder (door extra bodemonsters die representatief zijn voor beide onderzoeken) en bestaat een grote kans dat men toch niet tot aankoop besluit omdat bijvoorbeeld uit het onderzoek blijkt dat de bodem is verontreinigd.

Het is dan raadzaam in een vroeg stadium (in elk geval vóór de opdracht tot uitvoering van een bodemonderzoek in verband met de aankoop van het perceel) contact op te nemen met de gemeente om na te gaan of het mogelijk is beide onderzoeken te combineren.

lenM vraagt bij Antwoord voor Bedrijven, Agentschap NL (Bodem+) en een Stichting die instrumenten maakt voor eenvoudiger en beter bodembeheer (SIKB) aandacht voor een betere voorlichting over hoe de twee bodemonderzoeken zich ten opzichte van elkaar verhouden. Brancheorganisaties kunnen hun leden hierover ook actief informeren.

Knelpunt 2: Onvoldoende onderbouwing van eis tot uitvoeren bodemonderzoek naar bodemkwaliteit.

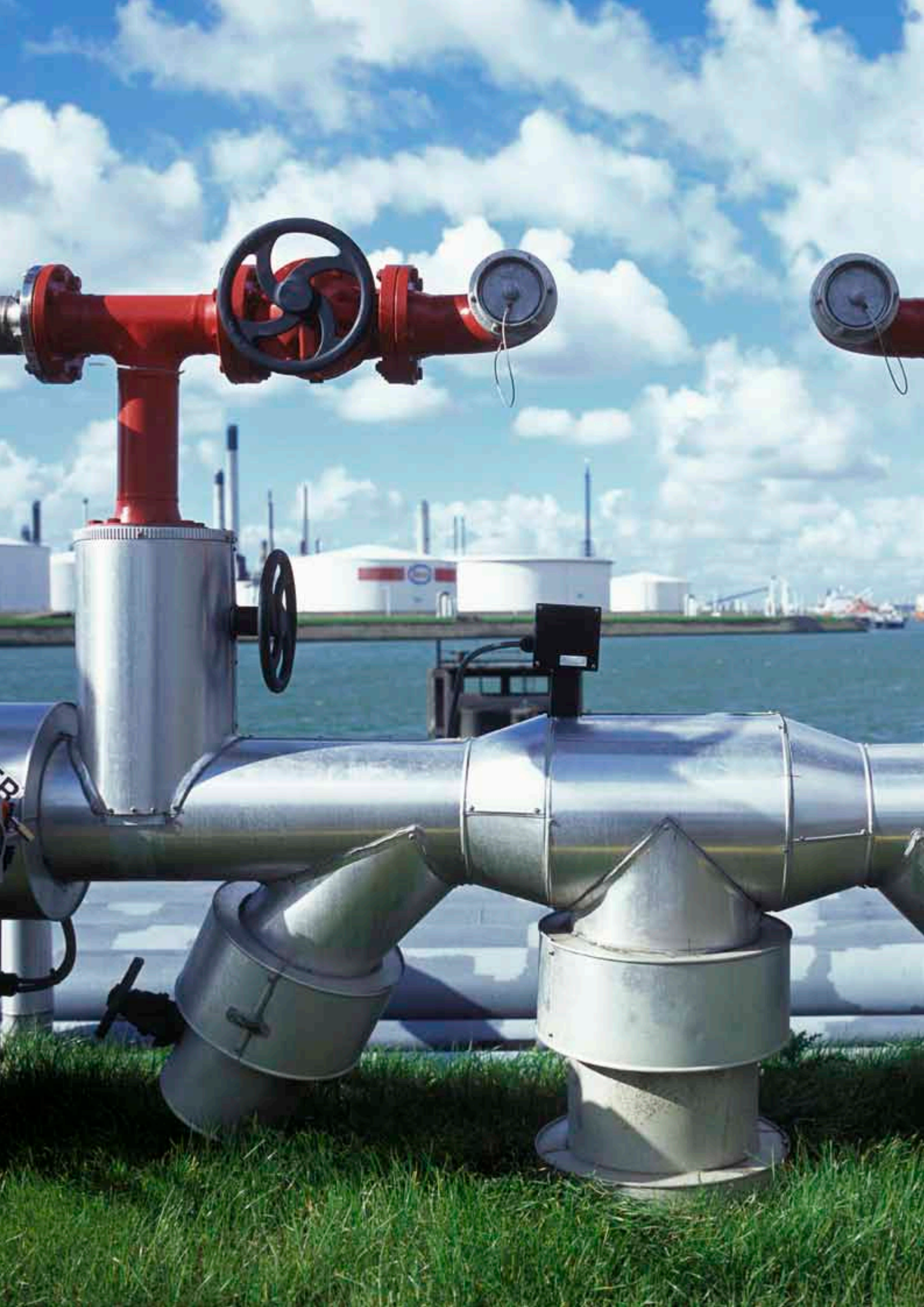
Een aantal bedrijven vraagt zich af waarom bij elke verandering van bedrijfsactiviteiten een nieuw bodemonderzoek moet plaatsvinden. Ze ondervinden een gevoel van willekeur omdat het bevoegd gezag in hun ogen onvoldoende het nut en de noodzaak tot een dergelijk bodemonderzoek onderbouwt.

Reactie 2: Met de aanpassing van het Activiteitenbesluit en NRB respectievelijk mogelijkheid tot uitzondering en duidelijkere onderbouwing.

Voor bedrijven die onder het Activiteitenbesluit vallen, is een bodemonderzoek verplicht bij elke verandering van bedrijfsactiviteiten met bodembedreigende stoffen. Er bestaan echter praktijksituaties waarbij deze eis te zwaar is. Daarom gaat lenM het Activiteitenbesluit zodanig wijzigen dat activiteiten kunnen worden uitgezonderd van de verplichting tot bodemonderzoek. Bij een vergunningplichtig bedrijf heeft het bevoegd gezag meer vrijheid om te bepalen of een bodemonderzoek nodig is.

Hierbij wordt gebruik gemaakt van de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB), een harmoniserend instrument voor de beoordeling van de noodzaak en redelijkheid van bodembeschermende maatregelen en voorzieningen. Recentelijk is een verbetering opgenomen in de nieuwe NRB over wanneer in het kader van een bodembedreigende activiteit een bodemonderzoek wel/niet is vereist. De nieuwe NRB is gepubliceerd op de site van Bodem+ (<http://www.senternovem.nl/bodemplus/bodembescherming/>) en het bevoegd gezag zal actief worden benaderd om volgens de vernieuwde NRB te werken. De verplichting om een bodemonderzoek bij gewijzigde activiteiten uit te voeren wordt dan duidelijker onderbouwd en naar verwachting tot een minimum beperkt.

16

Keuringsrapporten

In de meeste gevallen is het opsturen van keuringsrapporten niet nodig.

IenM roept het bevoegd gezag op terughoudend te zijn met maatwerkvoorschriften om keuringsrapporten ter beschikking te stellen en roept bedrijven op te vragen naar onderbouwing van een dergelijke eis.

Waarom een keuringsrapport?

Bedrijven kunnen op basis van milieu-, arbo- en veiligheidswetgeving te maken krijgen met verplichte keuringen van installaties en voorzieningen. Een goedgekeurde installatie of voorziening biedt de garantie dat voldaan wordt aan de gestelde eisen. De eisen hebben over het algemeen betrekking op het veilig en energiezuinig functioneren van installaties en daarmee het voorkomen of beperken van schade aan mens en milieu. Aan de hand van het keuringsrapport kan het bevoegd gezag controleren in hoeverre aan de gestelde eisen is voldaan.

Achtergrondinformatie

De keuringen van bijvoorbeeld machines, drukvaten, stookinstallaties, koelinstallaties, opslagtanks, spuitapparatuur, vloeistofdichte vloeren en verhardingen en brandpreventie-installaties worden over het algemeen uitgevoerd door erkende keuringsinstellingen. De keuringsinstelling maakt van elke beoordeling/keuring een rapport op en stuurt dit rapport naar het bedrijf. Het bedrijf dient het rapport te bewaren en op verzoek ter inzage te houden voor het bevoegd gezag.

Knelpunt 1: Onnodige lasten en meerwaarde (jaarlijks) opsturen van keuringsrapporten onduidelijk.

Een aantal bedrijven uit het onderzoek heeft aangegeven (soms jaarlijks) rapportages van uitgevoerde keuringen te moeten opsturen naar het bevoegd gezag. Dit ervaren bedrijven als belastend omdat niet duidelijk is of de opgestuurde rapporten ook daadwerkelijk worden gebruikt om toezicht te houden. Hierdoor is de meerwaarde van de eis tot opsturen onduidelijk en wordt de verplichting al snel als onzinnig ervaren.

Reactie 1: IenM roept het bevoegd gezag op terughoudend te zijn met maatwerkvoorschriften om keuringsrapporten ter beschikking te stellen en roept bedrijven op te vragen naar onderbouwing van een dergelijke eis

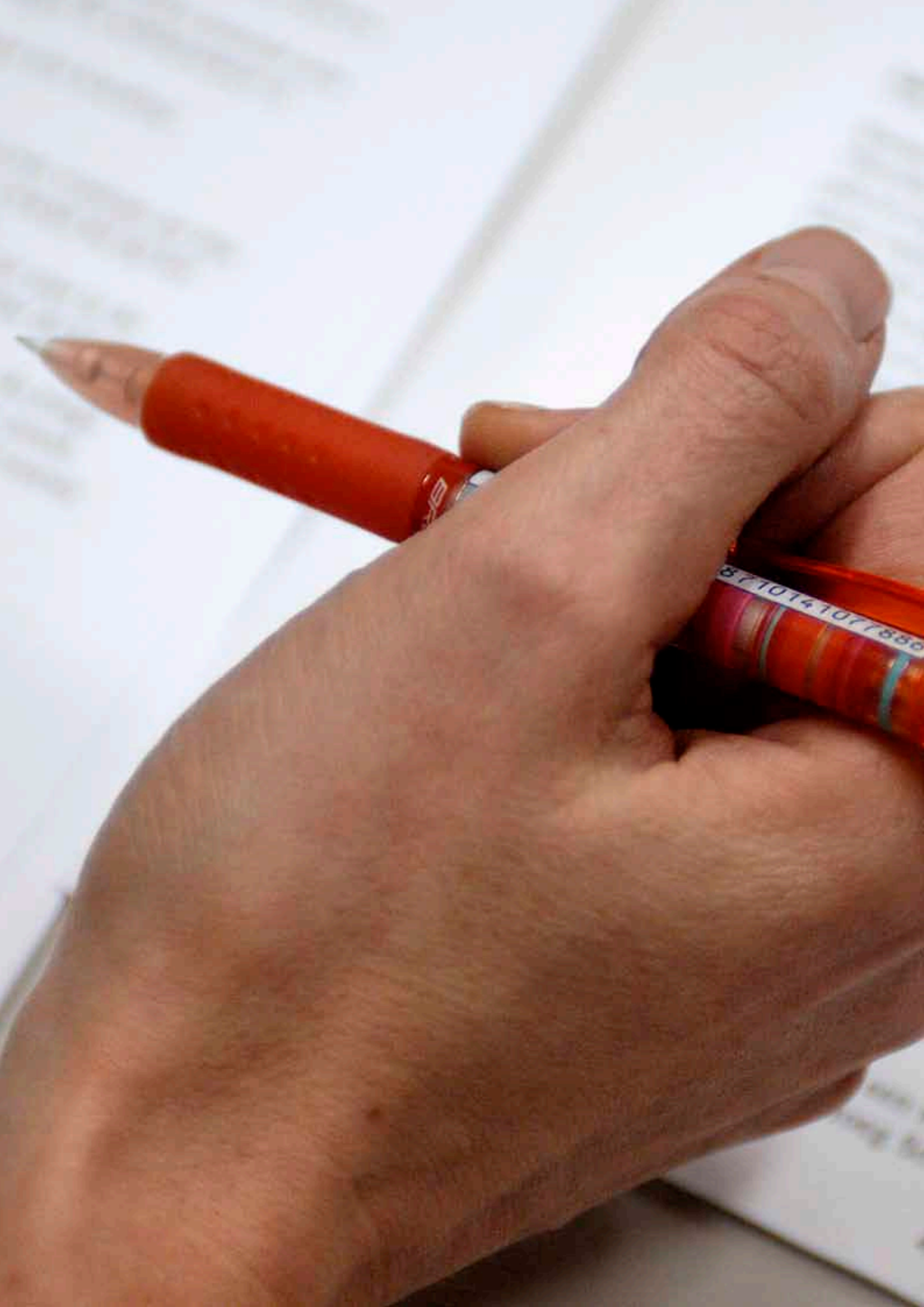
Voor de meeste bedrijven (Activiteitenbesluit) en in de meest voorkomende situaties geldt alleen de verplichting dat de keuringsrapporten in de inrichting worden bewaard en ter inzage beschikbaar worden gehouden. Dit stelt het bevoegd gezag in staat om tijdens het inspectiebezoek de naleving van de gestelde eisen aan apparatuur te controleren. In specifieke gevallen kan het

nodig zijn te eisen dat keuringsrapporten ter beschikking worden gesteld (c.q. opgestuurd worden). Dat kan te maken hebben met het feit dat het bedrijf in kwestie tijdens een inspectiebezoek het gevraagde keuringsrapport niet ter inzage kon overleggen. Het bevoegd gezag kan dan alsnog eisen het betreffende rapport na te sturen. Een bedrijf kan altijd informeren naar de achterliggende reden van een dergelijke eis van het bevoegd gezag. Dat kan al wat misverstanden wegnemen.

Indien de klacht vergunningplichtige bedrijven betreft, kan het inderdaad voorkomen dat de eis om keuringsrapporten ter beschikking te stellen is opgenomen in de vergunning. Het opsturen mag per email of het rapport kan via internet benaderbaar worden gemaakt waardoor de lasten voor ondernemers tot een minimum kunnen worden beperkt. Het bevoegd gezag kan verschillende redenen hebben om een dergelijke eis in de vergunning op te nemen. Bijvoorbeeld uitsluiten dat het rapport niet ter inzage beschikbaar is tijdens het controlebezoek, optimale voorbereiding op het controlebezoek en prioritering van te controleren voorschriften. Dat scheelt kostbare tijd tijdens het inspectiebezoek en dus minder lasten voor de ondernemer. Uit genoemd knelpunt van bedrijven blijkt dat kennelijk niet duidelijk is of opgestuurde rapporten daadwerkelijk worden gebruikt voor toezicht. In feite zou men daar wel vanuit moeten gaan en betreft het genoemde knelpunt dan met name een communicatieprobleem: bedrijf denkt dat er niets met het rapport gebeurd, terwijl het wel wordt gebruikt om toezicht uit te oefenen. Een terugkoppeling van het bevoegd gezag aan het bedrijf, kan dit knelpunt wegnemen. Het bedrijf kan ook direct naar een terugkoppeling vragen.

IenM heeft in 2004 en 2007 in het kader van haar streven de administratieve lastendruk bij bedrijven zo veel als mogelijk te beperken per circulaire het bevoegd gezag opgeroepen om terughoudend om te gaan met de bevoegdheid om onderzoeken en rapportages voor te schrijven in het bijzonder bij de Wm-vergunning (omgevingsvergunning per 1.10.2010). In feite hoort het bevoegd gezag zich telkens de vraag te stellen wat er mis gaat als wordt afgezien van onderzoek en rapportage dan wel de frequentie wordt verminderd. Voordat bedrijven worden verplicht keuringsrapporten op te sturen, hoort deze vraag eigenlijk ook gesteld en beantwoord te worden. IenM roept het bevoegd gezag op terughoudend te zijn met maatwerkvoorschriften om keuringsrapporten ter beschikking te stellen.

17

Logboekverplichting brandpreventievoorziening

De logboekverplichting is een aantoonplicht.

Onderhoudscontracten, certificaten en rekeningen kunnen als bewijs dienen dat aan controle- en onderhoudsverplichtingen is voldaan.

Om verwarring in de praktijk te voorkomen, gaat BZK de regelgeving aanpassen en verduidelijken.

Waarom een logboek bijhouden?

De logboekverplichting voor brandpreventievoorzieningen zorgt voor bewustzijn bij bedrijven en stimuleert een betere naleving van de onderhoud- en keuringverplichting zodat brandveiligheid voor personeel en publiek zoveel als mogelijk wordt geborgd. De aanwezigheid van een logboek wordt door de toezichthouder gebruikt om te controleren of en wanneer keuringen en onderhoud hebben plaatsgevonden. Bij onderzoek naar de oorzaak van calamiteiten is het logboek tevens relevant om na te gaan of er geen sprake is van achterstallig onderhoud en of keuringen op tijd zijn uitgevoerd.

Achtergrondinformatie

Om de brandveiligheid te waarborgen moeten brandpreventievoorzieningen zoals brandblussers, brandslanghaspels en sprinklerinstallaties periodiek onderhouden en gekeurd worden. Dit is geregeld in het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (Gebruiksbesluit). Het onderhoud en de keuringen waarborgen het optimaal functioneren van de brandpreventievoorzieningen op het moment dat het nodig is. Deze in het kader van brandveilig gebruik relevante gebeurtenissen, zoals onderhoud- en controle-activiteiten, gedocumenteerd in bijvoorbeeld onderhouds- en keuringsrapporten en een overzicht van buitengebruikstellingen, dienen te worden vastgelegd in een logboek. Een logboek kan een verzamelmapp zijn met stukken die aantonen dat aan de verplichting wordt voldaan.

Knelpunt 1: Logboek is onnodige administratie en heeft beperkt toegevoegde waarde.

De verplichting tot het bijhouden van een logboek is volgens een aantal bedrijven een onnodige extra administratie. Grote bedrijven zijn veelal in het bezit van onderhoudssystemen, waarin registratie van keuringen en onderhoud zijn opgenomen. Los daarvan dient echter op locatie een apart logboek aanwezig te zijn. Dit is voor deze bedrijven dubbel en heeft geen toegevoegde waarde. Dit laatste ook omdat het onvoldoende informatie bevat om een goed beeld te hebben van de status van brandpreventievoorzieningen.

Reactie 1: Bij de logboekverplichting gaat het om een aantoonplicht. Bedrijven kunnen over concrete invulling afspraken met de toezichthouder maken.

Het gaat bij de logboekverplichting om een aantoonplicht. Feitelijk houdt de verplichting in dat een bedrijf moet kunnen aantonen dat de wettelijke controle en het onderhoud hebben plaatsgevonden. Hoe een bedrijf dit wil aantonen, is primair de verantwoordelijkheid van het bedrijf zelf. Over de concrete invulling daarvan kunnen bedrijven met eigen onderhoudssystemen eventueel afspraken met de toezichthouder maken.

Het is een misverstand te denken dat alle controle- en onderhoudsactiviteiten in een aparte administratie geregistreerd moeten worden. De enige eis die wordt gesteld is dat het logboek (of te wel onderhouds- en keuringsbewijzen) desgevraagd onmiddellijk ter inzage worden gegeven aan degenen die met het toezicht op de naleving van het Gebruiksbesluit zijn belast (bouw- en woningtoezicht gemeente en brandweer).

Om in de toekomst verwarring in de praktijk rond de logboekverplichting te voorkomen, gaat BZK de regelgeving aanpassen en verduidelijken. Dit zal gebeuren met de op handen zijnde integratie van het Bouwbesluit 2003 en Gebruiksbesluit in het nieuwe Bouwbesluit.

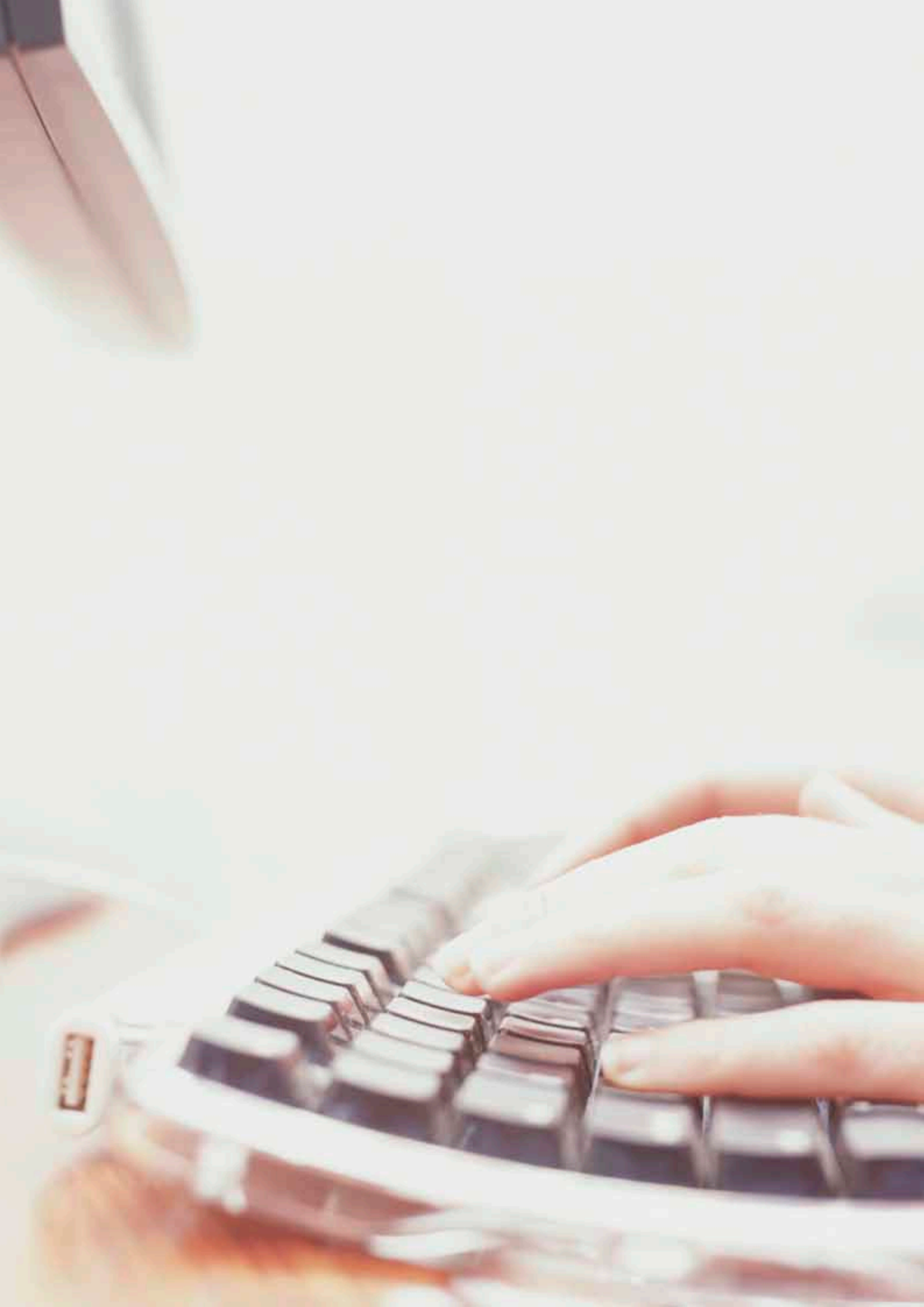
Knelpunt 2: Verantwoordelijkheid voor correct bijhouden logboek is onterecht.

Bij kleine bedrijven wordt het bijhouden van een logboek voornamelijk uitgevoerd door gecertificeerde keurings- en onderhoudsbedrijven. Hierdoor hebben de kleine bedrijven weinig kennis over de inhoud van de logboeken, terwijl zij bij toezicht hier wel op worden aangesproken. Dit wordt ervaren als een onterechte verantwoordelijkheid. Certificering zou toch voldoende moeten zijn.

Reactie 2: Onderhoudscontracten, certificaten en rekeningen kunnen als bewijs dienen dat aan verplichtingen is voldaan.

Hoe een bedrijf aan de wettelijke controle- en onderhoudsverplichtingen voldoet, is een verantwoordelijkheid van dat bedrijf. Wanneer onderhoud en controle zijn uitbesteed, kunnen onderhoudscontracten, certificaten, rekeningen e.d. als bewijs dienen dat aan de verplichtingen is voldaan. Wanneer zich daarbij een probleem voordoet, kan de ondernemer een contact tussen de toezichthouder en het betreffende keurings- of onderhoudsbedrijf bewerkstelligen.

18

Registratie bedrijfsafval en gevaarlijk afval

lenM is voornemens de registratieplicht voor bedrijfsafval voor de primaire ontdoener te schrappen.

Waarom moet bedrijfsafval en gevaarlijk afval geregistreerd worden?

De verplichte afvalregistratie stelt het bevoegd gezag in staat om te controleren of bedrijven afvalstromen op een verantwoorde wijze (laten) verwerken. Samen met de registratie- en meldingsplicht van de ontvanger van afval (afvalinzamelaars en – verwerkers) kan zicht gehouden worden op de gehele afvalketen en mogelijke illegale praktijken. Daarmee draagt de verplichting bij aan het voorkomen van milieudelicten en een milieuverantwoorde afvalverwerking. Een afvalregistratie helpt bedrijven ook invulling te geven aan hun zorgplicht om het ontstaan van afval zo veel mogelijk te beperken en zorg te dragen voor een milieuverantwoorde afvalverwerking.

Achtergrondinformatie

Op grond van de Wet milieubeheer (art. 10.38) zijn ondoeners van bedrijfsafval en gevaarlijk afval (van de bakker om de hoek tot de multinational) verplicht een aantal gegevens met betrekking tot de afgifte van afval te registreren. Het gaat om gegevens als datum van afgifte, naam en adres van degene die afval inzamelt, benaming en hoeveelheid van de afvalstof, plaats waar en wijze waarop de afvalstof wordt afgegeven en de voorgenomen wijze van beheer en verwerking van de afvalstof. De gegevens moeten tenminste vijf jaar worden bewaard. In de praktijk hebben de meeste grotere bedrijven en afvalinzamelaars en verwerkers van afval een geautomatiseerde afvalstoffenregistratie ten behoeve van de eigen bedrijfsvoering.

Op grond van de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen is de afvalregistratieplicht zoals hierboven beschreven slechts van toepassing voor gevaarlijk afval. In Nederland is dit uitgebreid met de registratieplicht voor niet gevaarlijke afvalstoffen. Dit is gedaan om ook zicht te hebben op wat er aan niet gevaarlijke afvalstoffen vrijkomt.

Afvalinzamelaars- en verwerkers (secundaire ondoeners) zijn verplicht om de ontvangst en afgifte van afvalstoffen te melden aan het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (LMA).

Knelpunt 1: Dubbele registratieplicht.

Een aantal bedrijven ervaart de registratieverplichting voor zowel de ondoeners als de ontvangers van afval als dubbelop en geven aan dat er in de praktijk toch niet op wordt toegezien. Daarnaast zijn de gegevens die in een registratie moeten worden opgenomen in de praktijk te achterhalen op basis van facturen, contracten en rekeningafschriften. Het bijhouden van een aparte registratie c.q. register heeft hierdoor weinig toegevoegde waarde.

Reactie 1: IenM schrapt de registratieplicht voor bedrijfsafval voor de primaire ondoener in 2011.

De achterliggende reden voor een registratieplicht voor primaire ondoeners en een meldingsplicht voor de ontvangers van afval (secundaire ondoeners) is dat een cross-check kan plaatsvinden. Hierdoor wordt de opsporingskans op mogelijke illegale afvalpraktijken groter. Signalen uit de praktijk echter geven aan dat er weinig toezicht plaatsvindt op de registratieverplichting en deze verplichting ook ingevuld kan worden door het bewaren van afgiftebonnen of facturen. Een bedrijf moet conform zijn zorgplicht altijd kunnen aantonen naar wie het afval is afgevoerd en is verwerkt (Wm, art. 10.37, verbod op afgifte van afval, anders dan aan erkende inzamelaars en verwerkers).

IenM is daarom voornemens de afvalregistratieplicht voor bedrijfsafval van primaire ondoeners te laten vervallen. Hiermee wordt een belangrijke ergernis van bedrijven weggenomen en de administratieve lasten beperkt. Hiermee sluit Nederland aan bij de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen, die slechts de registratieplicht voor gevaarlijk afval voorschrijft.

Een zorg van toezichthouders dat bij afschaffing van de registratieplicht voor bedrijfsafval de toezichthouders geen bevoegdheid hebben om de bedrijfsadministratie in te zien en eventueel sanctionerend op te treden, is ongegrond. Bij een eventuele controle moet een bedrijf op verzoek van de toezichthouder inzage geven in de bedrijfsadministratie (begeleidingsbrieven en facturen).

In onderzoek is hoe dit voornemen in lopende wettrajecten kan worden ingepast. Een eerste globale inschatting van de administratieve lastenreductie bedraagt enkele miljoenen euro's per jaar.

Knelpunt 2: Onvoldoende kennis bevoegd gezag.

Het kan voorkomen dat het kennisniveau op lokaal niveau, en met name bij gemeenten, onder de maat is. Zo is specifieke kennis over de classificering van afvalstoffen bijvoorbeeld niet altijd aanwezig, waardoor de afvalregistraties niet goed kunnen worden geïnterpreteerd. Hierdoor is het bevoegd gezag niet in staat om goed toezicht te houden op afvalstromen en is de toegevoegde waarde van de verplichting beperkt.

Reactie 2: De overheid investeert in professionalisering van de uitvoering.

Professionaliteit bij vergunningverlening en toezicht is een belangrijke randvoorwaarde om milieudoelen te halen en knelpunten in de uitvoering te voorkomen. Om die professionaliteit te verbeteren en te borgen zijn kwaliteitseisen ontwikkeld waaraan instanties die vergunningen verlenen en toezicht houden moeten voldoen en o.a. voor het onderwerp afval zijn specifieke eisen opgenomen. Daarnaast is tussen Gemeenten, Provincies en Unie van Waterschappen afgesproken complexe taken onder te brengen in Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's). Hiermee wordt expertise gebundeld en bevordert dat bedrijven te maken hebben met deskundige counterparts van de kant van de overheid (<http://www.uitvoeringmetambitie.nl/>).

Naar verwachting zullen deze uitvoeringsdiensten in 2012 operationeel zijn.

In het kader van het programma Vernieuwing toezicht is voor het domein van de afvalbedrijven gekozen voor een brancheaanpak. Via brancheplannen wordt een landelijke en meer risicogestuurde uniforme aanpak gerealiseerd bij het toezicht en professionalisering van de toezichthouder. Daarnaast is bij de grote afvalbedrijven een ontwikkeling in gang gezet van systeemtoezicht (op basis van de eigen kwaliteit- en managementsystemen van het bedrijf). Inmiddels lopen daarvoor in veel provincies al proefprojecten. Specifiek voor afval is bekend dat de uitvoering van afvalbeleid complex is. Daarom investeert IenM in kennisontwikkeling en informatieverstrekking via onder andere voorlichtingsbijeenkomsten, nieuwsbrieven en websites zoals www.lma.nl en www.agentschapnl.nl/uitvoeringafvalbeheer/.

19

Logboek voor koelinstallaties

Bedrijf kan aansprakelijkheid voor correct bijhouden logboek contractueel vastleggen.

Het digitale logboek wordt meer expliciet opgenomen in de toelichting op de regelgeving.

Onderzoek naar integratie van de logboeken inzake gebruikskeuring en lekcontrole.

Waarom een logboek voor koelinstallaties bijhouden?

Om emissies van koudemiddelen en de daaraan verbonden milieu- en gezondheidseffecten tegen te gaan, zijn in EU-verband afspraken gemaakt die tot doel hebben lekverliezen uit koelinstallaties te voorkomen. In het logboek worden de resultaten van een lekcontrole inspectie vastgelegd, evenals de oorzaak en de resultaten van eventuele reparaties en de hoeveelheid bijvulling of terugwinning van het koudemiddel. Het logboek is nodig om inzicht te houden in de hoeveelheid lekverliezen wat bijdraagt aan bewustwording bij de gebruiker.

De gegevens zijn ook nodig om oorzaken van eventuele problemen met de installatie te achterhalen en op te lossen. Daarnaast stelt het logboek het bevoegd gezag in staat om te controleren of wordt voldaan aan de verplichting tot preventief onderhoud van koelinstallaties ter voorkoming van lekkages. Een bijkomend voordeel van deze verplichting is de mogelijkheid de effectiviteit van beleid gericht op het voorkomen van lekverliezen van koelinstallaties te monitoren. In 2010 bijvoorbeeld worden de lekpercentages bij supermarkten nader onderzocht.

Achtergrondinformatie

In koelinstallaties (o.a. koelvitruines- en vriesinstallaties, warmtepompen en airconditioning-systemen) wordt veelal gebruikt gemaakt van koudemiddelen. Dat kunnen zijn ozonlaagafbrekende koudemiddelen (vroeger CFK's en nu HCFK's), broeikasgas-koudemiddelen (HFK's) of natuurlijke koudemiddelen, zoals ammoniak, CO₂ of koolwaterstoffen. CFK's en HCFK's tasten de ozonlaag aan en zijn tevens sterke broeikasgassen. Inmiddels zijn CFK's verboden en vanaf 2015 mogen HCFK's niet meer als koudemiddel worden gebruikt. HFK's tasten de ozonlaag niet aan maar dragen bij het vrijkomen in de atmosfeer in bijzonder sterke mate bij aan het broeikaseffect. Alle reden dus om de emissies tot een minimum te beperken.

Knelpunt 1: Aansprakelijkheid voor niet correct ingevuld logboek door onderhoudsbedrijf.

Een aantal bedrijven ervaart het als onredelijk door het bevoegd gezag te worden aangesproken op het niet correct bijhouden van het logboek indien dit is uitbesteed.

Reactie 1: Onderhoudsbedrijven moeten gecertificeerd zijn en het bedrijf kan aansprakelijkheid voor correct bijhouden logboek contractueel vastleggen.

De eigenaar van een installatie is verplicht ervoor te zorgen dat controles en onderhoud inclusief het bijhouden van het logboek van de installatie in lijn met nationale en EU-regelgeving wordt uitgevoerd. De eis geldt ook indien het onderhoud, de lekcontroles en het bijhouden van het logboek zijn uitbesteed aan een derde. De redenatie is hierbij dat de eigenaar besluit hoeveel middelen hij beschikbaar stelt voor het onderhoud van de installatie.

Om eigenaren van installaties te ondersteunen bij de keuze voor een onderhoudsbedrijf is geregeld dat de onderhouds- of installatiebedrijven de betreffende werkzaamheden alleen mogen uitvoeren, indien zij over een geldig certificaat beschikken. Dit certificaat wordt enkel afgegeven als het betreffende onderhouds- of installatiebedrijf aantoonbaar aan bepaalde voorwaarden te voldoen. Een van de voorwaarden is dat het bedrijf beschikt over adequate werkinstructies, waaronder die voor het bijhouden van het logboek. Met andere woorden, de eigenaar kan er in het algemeen van uitgaan dat het onderhoudsbedrijf het logboek op een juiste wijze bijhoudt. De eigenaar staat het vrij contractueel vast te leggen dat de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor het correct bijhouden van het logboek of andere verplichtingen expliciet bij het externe bedrijf ligt. Dat verandert niets aan het feit dat het bevoegd gezag de eigenaren blijven aanspreken bij onjuiste naleving van de regelgeving. Het geeft de eigenaar wel middelen in handen mogelijke consequenties te verhalen op het externe bedrijf.

Knelpunt 2: De overheid controleert nauwelijks.

De lekcontrole en het logboek wordt door de overheid nauwelijks gecontroleerd, waardoor een aantal bedrijven het nut van deze verplichting in twijfel trekt.

Reactie 2: Het logboek dient meerdere doeleinden en is met name belangrijk voor de onderhoudsmonteur.

Het kan kloppen dat de logboekverplichting nauwelijks wordt gecontroleerd. Dat heeft een tweetal oorzaken. Ten eerste is het logboek met name nodig om de onderhoudsmonteur de mogelijkheid te geven om de geschiedenis van (het onderhoud aan) de installatie door te nemen alvorens de lekcontrole inspectie uit te voeren. Dit vergemakkelijkt het om de oorzaak van onregelmatigheden met de installatie op te sporen en lekverliezen zo snel mogelijk te kunnen voorkomen. Ten tweede hebben gemeenten een autonome bevoegdheid om te bepalen welke milieuregels worden gecontroleerd. Dit is afhankelijk van prioriteiten en beschikbare middelen. Geen overheidscontrole, is dus geenszins een reden het nut ervan in twijfel te trekken.

Knelpunt 3: Fysiek logboek in tijden van digitalisering.

Het digitaliseren van het logboek kan de administratieve lasten beperken. Er bestaan hiervoor geen juridische belemmeringen. In de EU-regelgeving wordt gesproken over een 'vormvrij' register. Hoezo wordt hier dan geen gebruik van gemaakt?

Reactie 3: Het digitale logboek wordt meer expliciet opgenomen in de regelgeving.

Er is geen belemmering om gebruik te maken van een digitaal logboek. De enige voorwaarde is dat het bij een controle voor het bevoegd gezag mogelijk moet zijn de gegevens in te zien. Op dit moment zijn er in de markt verschillende aanbieders van een digitaal logboek. Volgens IenM maken (onderhouds)bedrijven in toenemende mate gebruik van een digitaal logboek. Redenen dat bedrijven hiervan nog geen gebruik maken, kan zijn dat bedrijven niet weten dat digitalisering mogelijk is of dat bij nader inzien digitalisering niet aantrekkelijk is. Een digitaal bevragebaar logboek kost geld en (voor zover relevant) tijd voor de ontwikkeling, maar het invullen kost waarschijnlijk evenveel tijd. IenM zorgt ervoor dat in de toelichting op de regelgeving op www.senternovem.nl/f-gassen-verordening (update door Agentschap NL begin 2011) meer expliciet wordt aangegeven dat het mogelijk is om gebruik te maken van een digitaal logboek. Brancheorganisaties kunnen hun achterban ook actief hierover informeren.

Knelpunt 4: Logboeken inzake gebruikskeuring en lekcontrole inspectie dubbelop.

Het is voor bedrijven met koelinstallaties makkelijker indien de logboeken inzake de periodieke gebruikskeuring op grond van het Warenwetbesluit drukapparatuur en de lekcontrole inspecties geïntegreerd worden.

Reactie 4: IenM en SZW gaan mogelijkheden tot integratie onderzoeken.

Uit veiligheidsoogpunt moeten koelinstallaties op grond van het Warenwetbesluit drukapparatuur voor de eerste ingebruikneming worden gekeurd en vervolgens tijdens de gebruiksfase een periodieke keuring ondergaan die door een door de Minister van SZW aangewezen keuringsinstelling moet worden uitgevoerd. Van de keuringsresultaten maakt de instelling rapport op en vermeldt dat in het bij de apparatuur behorende logboek. De logboekverplichting op grond van de F-gassen- en ozonregelgeving dient een ander doel: het geeft inzicht in de omvang van het verlies aan koudemiddel en eventuele problemen met de installatie. De ministeries van IenM en SZW zullen de mogelijkheden voor integratie van beide logboeken in het najaar van 2010 onderzoeken.

20

Spoedig melden van 'ongewone voorvallen'

Met in gang gezette wetswijziging kunnen ongewone voorvallen net als nu worden gemeld, maar zijn uitzonderingen daarop toegestaan.

Met de handreiking kan maatwerk rond de meldingplicht op uniforme wijze worden uitgevoerd.

Waarom ‘ongewone voorvallen’ spoedig melden?

De Wet milieubeheer bevat de verplichting alle ‘ongewone voorvallen’ zo spoedig mogelijk bij het bevoegd gezag te melden. Het bevoegd gezag kan dan snel actie (laten) ondernemen om mogelijke gevolgen voor de volksgezondheid en schade aan het milieu te voorkomen. Acties zijn bijvoorbeeld het waarschuwen van de bevolking of het plaatsen van damwanden om verdere verspreiding van gevaarlijke stoffen tegen te gaan. Het onmiddellijk informeren van het bevoegd gezag is ook van belang, omdat klachten van omwonenden doorgaans bij het bevoegd gezag (gemeente of provincie) binnen komen. De klager kan dan meteen geïnformeerd worden over de oorzaak en acties die worden ondernomen.

Achtergrondinformatie

Het is een weeffout in de wet dat niet is gedefinieerd wat een ‘ongewoon voorval’ is en wat ‘spoedig melden’ precies is. Uit de jurisprudentie van de bestuursrechter blijkt dat het ook kan gaan om kleine incidenten zoals lichte bedrijfsstoringen met verwaarloosbare gevolgen. En spoedig betekent binnen een termijn van 15 minuten na het zich voordoen van een incident. In de praktijk wordt het echter door zowel bedrijven als het bevoegd gezag niet nodig en wenselijk gevonden dat allerlei kleine incidenten zonder enig nadelig gevolg buiten de inrichting onmiddellijk worden gemeld. De afgelopen jaren is daarom tussen sommige bestuursorganen en bedrijven afgesproken de meldingsplicht zodanig uit te voeren dat er een duidelijk onderscheid wordt gemaakt naar de ernst van het voorval. Kleine incidenten die noch overlast veroorzaken noch enige milieuverontreiniging, worden wel geregistreerd, maar hoeven dan bijvoorbeeld naast die registratie slechts periodiek – en dus niet zo spoedig mogelijk – gemeld te worden. Door een uitspraak in augustus 2008 van de rechtbank te Breda blijkt deze praktijk in strijd te zijn met de wet. Dit heeft tot gevolg dat bedrijven vrijwel elke verstoring in hun bedrijfsproces weer moeten melden.

Knelpunt 1: De verplichting veroorzaakt veel administratieve rompslomp.

Bedrijven ervaren het melden van kleine incidenten als onzinnig.

Reactie 1: De Wet milieubeheer is inmiddels aangepast en zal begin 2011 in werking treden.

De effecten van veel kleine voorvallen zijn vaak niet te merken buiten het bedrijf. Bovendien hebben grotere (chemische) bedrijven vaak goed werkende milieuzorgsystemen waarmee dergelijke voorvallen goed worden afgehandeld. In overleg met alle relevante stakeholders heeft IenM inmiddels een wetswijziging in gang gezet. De wijziging komt erop neer dat ongewone voorvallen net als nu zo snel mogelijk worden gemeld, maar dat uitzonderingen daarop worden toegestaan. Het wordt mogelijk gemaakt dat ongewone voorvallen met niet significante gevolgen voor het milieu niet slechts periodiek hoeven te worden gemeld dan wel dat volstaan kan worden met een registratie. De uitzondering op deze hoofdregel van zo spoedig mogelijke melden kan geschieden door een maatwerkvoorschrift in de (omgevings) vergunning of ingevolge het Activiteitenbesluit. Het wetsvoorstel levert hiermee een aanzienlijke lastenverlichting van 400.000,- euro per jaar op en wordt naar verwachting begin 2011 van kracht.

Knelpunt 2: De wetwijziging kan tot regionale verschillen leiden.

Met de op handen zijnde wetwijziging krijgt het bevoegd gezag formeel de mogelijkheid maatwerk te leveren. Een aantal bedrijven vreest dat hierdoor verschillen in handelingswijze tussen bevoegde gezagen ontstaan (hetgeen overigens nu ook al het geval is) wat tot onduidelijkheid en willekeur leidt. Om dit te voorkomen is de wens geuit om een standaard te ontwikkelen voor gemeenten en provincies waarmee op een uniforme wijze maatwerk rond de meldingsplicht van ongewone voorvallen kan worden gekomen.

Reactie 2: Inmiddels is een handreiking voor het bevoegd gezag ontwikkeld.

IenM heeft de handschoen opgepakt en inmiddels is een concept 'handreiking maatwerk ongewone voorvallen' gereed en op de IPO-site gepubliceerd (Vernieuwing en vereenvoudiging Toezicht Domein Chemie Afval).

Omdat er als gevolg van de Kamerbehandeling van het wetsvoorstel echter nog wijzigingen kunnen komen, blijft het voorlopig een concept. De handreiking zal te zijner tijd op de site van de rijksoverheid en/of Agentschap NL worden geplaatst.

Dit is een publicatie van:
Ministerie van Infrastructuur en Milieu
(Directie Bestuurlijke en Juridische Zaken)
Rijnstraat 8 | 2515 XP Den Haag
www.rijksoverheid.nl

